

Egy elfelejtett évszázad

*

Az újságíró, aki az erdélyi magyar kisebbségi sajtó hasábjain figyeli és véleményezi napról-napra a nagyvilág huszonnegy órájának ezerféle eseményét, munkája közben sok olyan apróságot is feljegyez, amelyekről több, mint bizonyos, hogy egy-két év, egy-két hét, vagy éppen egy-két óra múlva már senki sem beszél. Mégis: a napok huszonnegy óráinak epizódeseiményeiből alakul ki térben és időben az időszakos események, a kezdeményezéseknek és következményeknek, az oktalanságoknak és tanulságoknak, a kezdéseknek és befejezéseknek az a végelethetetlen eseménysorozata, amit egyszerűen úgy nevezünk, hogy: történelem. Egy-egy kis epizódba néha számunkra egy-egy emberöltő, esetleg egy-egy évszázad eseményeit néha a megismerés szerencsés másodperce: néha pedig maga a történelem nyilatkozik meg a köznapi életnek egy-egy magafeledkező pillanatában, mintegy jelezni kívánva, hogy az események percnyi lélegzetvételében is fellelőbhat egész korok és korszakok küzdelmeinek tanulsága.

Egy ilyen tartalmas pillanatot kell feljegyeznünk ezuttal is, amelyben Aradváros 1934. évi vezetője kinyitotta a polgármesteri hivatal kis Wertheim-kasszáját, hogy onnan kivéve az érdeklődő újságíróknak megmutassa Aradváros szabadalom-levelét, amely kérek száz éve kelt. A „level” tulajdonképpen egy piros bársonyba-kötött, aranyozott szelű album, amelynek minden egyes lapja finom munkával cserzett, kalligrafikus kézírással írott ornamentikai remekmű: vastag arany zsinóron függ rajta egy egykor hatalmas, nagy birodalom vörös viaszba nyomott császári pecsétje, melyet viszont aranyozott, finoman cizellált fémtok véd az idők viszontagságától. Ezzel a jelenleg is tűzmentes pléltokban őrzött szabadalom-levellel emelte ezelőtt száz esztendővel Aradot a szabad királyi városok sorába Ferencszágrák császár, miután az egykori Szabadságvágyó aradi polgár 336.000 forintot is fizettek érte a császári kincstárba. Száz év küzdelemteljes, munkás, viharos és derűs történetének visszénye aradt szét a szétnyitott fóliás lapjairól a polgármester szobájában, a latin szavak méltóságáteljes egymásutánja pedig azt a régi, nagyjelentőségű napot juttatta eszünkbe, amidőn Arad népe, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül, egyforma lelkesedéssel ünnepelte saját polgári szabadságjogainak megszületését...

Mindez régen volt, száz év telt el azóta. De száz hosszú esztendő eltelté után sem láthatunk csupán muzeális értékű dokumentumot Aradváros díszes szabadságlevelében. Ez a város 1834. augusztusa óta elvitathatatlanul sokat fejlődött a jóindulatu és mostoha kormányok érái alatt és ez a város ma is élni akar, közel nyolcvanezernyi lakójával, a százévelőtti nagyrotörő aradi őspolgárok unokáival és dédunokáival egyetemben. A legelső magyar polgármesterek építették első igazi városi köztézményeit, míg Arad lassan méltó megveszékkellyé fejlődött: legelső román polgármesterei pedig, hivatali elődjeik példáját követve parkokkal díszítették tereit, modern közteményekkel gyarapították a polgársági intézményekkel, a polgárság közvagyonát. Arad polgárainak tehetsége, szorgalma és igyekezete a gazdasági és kulturális intézmények újabb díszes sorait alkotta meg a legnehezebb időkben is és itt válllvetve dolgozott száz éven át minden aradi lakos azon, hogy a várost szebbé, jobbá, nagyobbá tehesse.

Egy évszázad mult el — mindnyájan tudjuk, hogy nincs okunk szégyenkezni miatta. Miért hát ez a titokzatos csönd, ez a muzeális hangulat, amidőn ünnepelelünk kellene az élő, a jövőben-bizó Aradváros szabad polgárjogainak centennáriumát..? Miért nem állunk ki büszkén és öntudatosan a világ elé, hogy a százéves évforduló ünnepelelői közben magunk is újra egymásra találjunk, fogadalmat téve a további évszázadok válllvetett építómunkájára..?!

Csak tisztelet és kegyelet illeti az utókor elismerésén kívül Arad városának azokat a nagy magyar polgármestereit, akik a mai, százéves civitás alapjait megépítették. És ha ma még nem is őrzik neveiket a modern városnak egy-egy uccája, el kell mielőbb jönnie annak az időnek is, amidőn a mai városi polgárság minden politikai elfogultságon felül emelkedve pótolja kicsinyes mulasztását. Egy városnak lehetnek különféle nemzetiségi lakói: de polgárai csak egyfélék maradhatnak

akkor is, ha a város falai felett a politikai szenvedélyek vak vihara kavargó. Arad polgársága kell hogy elsősorban megvédje önmagát a lelki szétbomlás mesterséges kísérleteivel szemben, hogy újabb századévet érhesse az elmúlt évszázad példája nyomán. Idézzük-e Vaida Sándort, az ország egyik volt miniszterelnökét, Aradváros polgárai előtt?

— Most, hogy Aradon jártam — mondotta — ellátogattam az ottani muzeumba. Egy ereklye-muzeumot is láttam. Valaki, amidőn a negyvennyolcas idők eme magyar ereklyéi között jártunk, megjegyezte, hogy el kellene már távolítani „ezeket a dolgokat”...

— Megmondottam ennek az urnak, — emlíkezett Vaida, — hogy téved. Hiszen, ha egy szép képet, vagy bármilyen műkincset öröklök, azt sem semmisítem meg...

Egy századévi munkáját nem semmisíti meg semmiképp sem a csend, amely ma a kegyeletteljes jubileum ünnepelelői helyett, ott borong Aradváros királyi szabadságlevelé felett. Aradváros él és élni akar s mindaddig élni is fog, míg polgársága megtalálja életcéljait egymás elfogulatlan megbecsülésében és erőnek, tehetségeinek építómunkára fordított összefogásában. (J.)

Küszöbön az orosz-japán háború

Minden órában várják az ellenségeskedés megkezdését — Folynak az orosz és japán csapatszallítások — Éleshangu japán válaszigyék

Charbinből jelentik: A helyzet a mandzsú-japán-orosz határon egyre jobban kiélesedik.

Óráról-órára várják az ellenségeskedés kitörését.

A harc megindulása — a helyzettel ismerősök véleménye szerint — *órák alatt lángbaborítaná az egész távoli Keletet.*

A Reuter-iroda ma éjszakai jelentése szerint az orosz—mandzsú—japán határ háromszögében

ugy orosz, mint japán részről nagyszámu csapattek vonultak fel.

A Vladivostok melletti katonai repülőtérre tegnap este *újabb 350 bombavető repülőgép érkezett.*

Japán politikai megbízottak elárasztották egész Északindiat, ahol a pánázsiai mozgalom mellett agitálnak. Az angol hatóságok az utolsó két nap folyamán több mint 40 agent provokatórt tartóztattak le. Az indiai alkirály közölte a kalkuttai japán főkonzullal, hogy amennyiben a legrövidebb időn belül nem szünteti be Japán északindiai agitációját,

ugy a letartóztatottakat kivégzik.

Mint Nankingből jelentik, a kínai kormány néhány nap múlva okmányokkal fogja bizonyítani, hogy *az oroszok támogatták azokat a kínai banditákat, melyek Fukien tartományban sorozatos támadásokat intéztek a japánok ellen.* Fukien tartományban a japán katonaság a mandzsuri rendőrség és az ott tartózkodó kínai megfigyelő csapatok *tegnap többszáz orosz állampolgárt tartóztattak le, a kiknél terhelő adatokat találtak.* A keletkínai vasutvonal mentén, Fukien tartomány déli részében, valamint Jeholban és a japánok által még meg nem szállt.

Két nappal ezelőtt a szovjet külügyi hi-

vatal éleshangu jegyzéket nyújtott át Tokióban ama tizenhét letartóztatott vasuti tisztviselő szabadonbocsátása ügyében, kiket a japánok a fucsai vasuti merénylettel kapcsolatban tartóztattak le.

Az orosz jegyzékre a japán kormány tegnap adta át válaszigyékét, amely rendkívül éleshangu.

A japán kormány a jegyzékben kifejti, hogy Fucsai Mandzsuriában fekszik, Mandzsuria pedig Japán védelmét élvezi. Az ott alkalmazott orosz tisztviselők nem élveznek területen kívüliséget, hanem a mandzsú kormány védelme alatt állanak. Ha tehát Japán a mandzsú és japán érdekek védelmében mandzsú állami alkalmazottak letartóztatását szükségesnek találja, ugy abba *a szovjet még akkor sem avatkozhat bele, ha a letartóztatottak véletlenségből orosz származásuk.* Különben is a letartóztatott tizenhét orosz tisztviselő közül tizenegy emigrált orosz, érthetően tehát, hogy Szovjetország miért törődik hirtelen oly nagy buzgalommal néhány menekült szovjetellenesség sorsával. Ami a másik három letartóztatott személyt illeti, ezekről bebizonyosodott, hogy közönséges merénylők.

Japán nem óhajtja hinni azt, hogy Szovjetország közönséges merénylőkkel és gyilkosokkal azonosítja magát.

A tizenhét letartóztatott ügyében történt közbenjárását tehát az orosz tekintély megvédése érdekében visszautasítja. Ami a lefoglalt segraktárak ügyét illeti, ugy ez a mandzsú kormány belügye. Japán nem avatkozik Mandzsuria belügyeibe, ha tehát Oroszország ugy véli, hogy a merénylők fegyverraktárának lefoglalása folytán a szovjetet sérelem érte, ugy panaszával forduljon a mandzsú kormányhoz.

Az erélyes hangu japán válaszigyékét

az összes japán lapok leközölték. A félhivatalos Nichi-Nichi Shin-bun újság a jegyzékhez hozzáfűzi, hogy a japán hadügyminiszter elkövetett szándéka, hogy a határszélviharok megismétlődése esetén erélyesen fellép és szakít eddigi türelmes politikájával.

Kantonból jelentik: A kínai hatóságok nagy előkészületeket tesznek az orosz-japán feszültség várható kirobbanásának esetére. A délkínai kormány nagy megrendeléseket tett az angol fegyvergyáraknál. A rendelések főleg gépfegyverekre és harci repülőgépekre szólnak. Délkínában nyilvános gyűjtés indult meg légi elhárító útegek, fényszórók és harci repülőgépek beszerzésére.

Tokióból jelentik: Hirota japán külügyminiszter hosszabb expozé tartott a parlament előtt, amelynek során az összes külpolitikai kérdésekről beszámolt. A parlament nagy lelkesedéssel vette tudomásul a külügyminiszter bejelentését, hogy

Japán és az Egyesült-Államok, valamint Anglia között számottevő közeledés jött létre,

amely főleg a jövő évben kezdődő flotta leszerelési konferencián fogja hatását megmutatni. Hirota külügyminiszter részletesen beszámolt a szövettel keletkezett konfliktusról és az ebben az ügyben történt diplomáciai lépésekről.

A parlament lelkes tapsok között egyhangúlag bizalmat szavazott a külügyminiszternek Oroszországgal szembeni magatartása miatt.

Megnyílt a barakban

az 2481

ELITE-illatszertár

Olcsó árusítása tovább folyik

Tanár ur, kérem, nem én voltam...

Írta: SZENTGYÖRGYI FERENC.

Ugy-e tanár ur, méltóztatik még emlékezni rá? Az ötödikbe jártunk. Én is, meg a tanár ur is. A tanár ur a katedrán foglalt helyet, én a padban ültem, a hatodik sorban, a balszélen, az ablak mellett, mert tavasszal, amikor nyitva volt az ablak, madárcsicsergés, verkliszó hallatszott be az osztályba. Én ugyanis diák voltam, tanár ur, ötödikes gimnazista, pattanásos arcu, kesehaju ifju, akiben Istenben boldogult igazgató urunk a jövő nemzedékének egyik példányát látta az iskolaév végén.

Az ugynevezett „kedves ifjak” közé tartoztam teljes egészséges nyolc esztendőn át és amikor az ötödikbe jártam, tanár ur a történelmet tanította. (Méltóztatik ugyebár emlékezni rá?) És kétféle szemüveget hordott akkor tanár ur. Az egyik szemüveg arra szolgált, hogy a tanári noteszbe a diákok neve mellé pontosan oda méltóztassék írni a négyest, vagy egyest (hogy csak e két végletet említsem), a másik szemüveget pedig akkor méltóztatott feltenni, amikor tanár ur Nagy Sándorról, Attiláról, Mátyás királyról, avagy I. Ferenc Józsefről magyarázott.

Ne tessék haragudni, tanár ur kérem, de én már akkor tudtam, hogy tanár ur rövidlátó is, meg messzelátó is és hogy ezért volt kétféle szemüvegre szüksége.

Én most emlékszem arra a századeleji boldog idők egyik májusi délelőttjére (kérem, pontosan megmondom délelőtt tíz és tizenegy óra között volt, a római birodalomból kellett felelnünk), amikor tanár ur belépett az osztályba és mi tizenhatan örült lábdobogással felálltunk a padokban, hogy az iskolai szabályoknak megfelelően, tanár urat köszöntjük. Tanár ur felment a katedrára, intett a kezével, hogy leülhetünk, mire mi tizenhatan még örültebb lábdobogással és lábcoszogással leültünk. Ezt akartam elmondani. Azt a pillanatot, amikor tanár ur, azon a fentebb említett májusi délelőttön tíz és tizenegy óra között letette azt a szemüvegét, amelyen keresztül látott bennünket, pattanásos arcu kamaszokat, a nemzet jövő virágait és látta boldognak, rózsaszínűnek az egész világot. (Ugy-e így volt tanár ur?) Tanár ur letette ezt a szemüvegét és ez a szemüveg anélkül, hogy tanár ur észrevette volna, leesett az asztalról a dobogóra, Tanár ur akkor felvette a másik szemüveget, hogy a Nagy-Kovácsi Jánosnak beírjon

Huszonkétezer méter magasra emelkedett Cosyns professzor sztratoszfera-léghajója

A szél Magyarország felé sodorta a ballont — Részletes jelentés a sztratoszfera-repülésről

Brüsszelből jelentik: Piccard tanár egykori kísérője, Cosyns professzor, az ismert belga fizikus, ma sztratoszfera-repülésre indult. A repülés célja: a sztratoszfera légrétegének 17—20 kilométer magasságban való tanulmányozása. A ballont Cosyns professzor saját maga tervezte és a műszerek is az ő utmutatásai alapján készültek. A sztratoszfera-repülést mindvégig Cosyns irányítja, de a műszerek megfigyelése céljából magával vitte asszisztensét, Van der Elst fizikust is. Az óriási ballont negyven ezer köbméter gázzal töltötték meg.

Cosyns egyébként kijelentette az újságírók előtt, hogy sztratoszfera-repülésének célja nem egy új magassági rekord felállítása, hanem kizárólag a sztratoszfera jelenségeinek tudományos megfigyelése.

Főleg a kozmikus sugarak érdeklik és ezeknek hatásait akarja tanulmányozni a levegőréteg határán.

A sztratoszfera-repülést egyébként azzal a léggömbel hajtották végre, amelyet már Piccard tanár is használt. Ezen a készüléken azonban azóta több javítást is végeztek. A kosár három és fél milliméter vastag alumíniumburkolatból álló, két méter husz centiméter átmérőjű gömb. Súlyja 150 kiló. Alsó részét fekete, a felsőt fehérre festették. Fontos újítás, hogy a léggömb egy újabb készülék alkalmazásával különböző magasságokban meg is tud állni. A kosarat ejtőernyővel látták el,

amely szerencsétlenség esetén mérsékli a zuhanás sebességét és

időt nyújt a bentülőeknek, hogy a kosárból kiugorva, saját ernyőjüket használhassák.

A kidobható teher husz tizenkétfős homokzsák. Pótteherképpen tömlőt vittek magukkal, amelyben nyolcvan kilogramm glicerines sósvíz van. A glicerinre azért van szükség, hogy a víz megfagyása elkerülhetővé váljék. A felszállítás főcélja az, hogy az ugynevezett gamma kozmikus sugarakat tanulmányozzák. Cosyns és Van der Elst arra számít, hogy az energiasugárzásra vonatkozó föltevéseket módjukban lesz igazolni.

A hourbevennei repülőtéren péntekről szombatira virradó éjjel még éjjel előtt kivontatták a sztratoszfera-ballonnak az alkatrészeit. Sötétségben, hatalmas fényszórók világítása mellett történt a léghajó belsejének gázzal való megtöltése. Amikor a léggömb már teljesen elkészült és a kötelek a megpattanásig feszültek, akkor hozták csak elő a kosarat, amelyet a léggömbhöz csatoltak. A kosáron több újítást alkalmaztak.

Cosyns belga tanár és segéde éjjel 4 óra 35 perckor érkeztek ki a repülőtérré. Reggel öt órakor hozták csak elő a kosarat, hogy a léghajó burkához erősítsék.

A tudós és segéde 5 óra 30 perckor szálltak be a kosárba.

Cosyns tanár a léghajó gondolájából be-

egy egyest. A Nagy-Kovácsi János ott állt a dobogón és amikor a tanár ur a felelet után megdicsérette, az iskolai szabályoknak megfelelően, meghajította a derekát a tanár ur előtt és visszament a helyére az első padba.

Tanár ur akkor letette azt a szekunda-beírásos szemüvegét (én, sajnos, csak így emlékszem rá) és a másik után nyúlt. Azért a szemüvegért, amelyen át oly szépek, oly tisztának látta a világot, az életet, bennünket is, meg Nagy-Kovácsi Jánost is...

És tanár ur ezt a szemüveget nem találta meg.

Kereste, tapogatta az asztalon, tapogatódzás közben a tollszárat is lelökte az asztalról, míg végül hosszú-hosszu percek után felállott az asztal mellett, üres tekintettel belenézett az osztályba és azt kérdezte:

— Ki vitte el innen a szemüvegemet?

Senkisen felelt.

Tanár ur még egyszer megkérdezte, most már megnyomva minden szavát.

— Ki vitte el innen a szemüvegemet?

És ekkor megszólalt valaki. Nagy-Kovácsi János volt.

Ezt mondta:

— Tanár ur kérem, talán leesett?

A tanár ur arcán a szigorú vonások megenyhültek és csendes, fátyolozott hangon, mintha a negyvennyolcas szabadságharcok eseményeit magyarázta volna, ezt mondta:

— Lehet, fiam!

A következő pillanatban mind a tizenhatan, szinte robbanásszerűen vágattunk ki a padokból a katedrához a szemüvegért. Megtaláltuk. Helyesebben megtalálta Nagy-Kovácsi János.

Diadalmasan tette az asztalra, Tanár ur hozzányúlt és az orrára akarta illeszteni és akkor „látta”, hogy ezzel nem lát bennünket, hogy nem látja a világot, az életet és minden egyebet, ami az élethez tartozik. A szemüvegnek ugyanis csak a karimája volt meg. A kerete. A látóüveg hiányzott belőle.

Összetört.

Valaki rálépett.

Szánt-szándékkal.

Tanár ur akkor az üvegnélküli szemüvegen át üres tekintettel ismét belenézett az osztályba, arra a tizenhat kamaszra, akik már újra a helyükön ültek és ezt mondta érces, de remegő hangon, hogy:

— Én ezt a mai napot sohasem fogom elfelejteni s amikor maguk már átlépik az élet kapuját,

akkor is majd gondoljanak arra, hogy egyszer csufot üttek egyik jó tanárukból.

Tanár ur ezután tapogatódzva, botorkálva kiment az osztályból.

Soha még tanárt ilyen összetörtten kilépni nem láttam egy osztály ajtaján, egy iskola kapuján.

Nekem akkor csak a szívembe volt valami furcsa érzés, de érteni, magyarázni, — ha kérdeztek volna, — nem tudtam volna.

A másik nyílalás a szívembe akkor jött, amikor tanár ur nem vett részt az érettségi bankettünkön.

A harmadik szívfájdalom pedig akkor jelentkezett nálam rapporton, amikor tanár ur a sétatálcával korzózó „érettek” közül csak a Nagy-Kovácsi János köszönését méltóztatott fogadni.

Tanár ur, kérem, — méltóztatik emlékezni rá, — én sohasem voltam áruikodó, most sem akarok áruikodni, de harminc év messzeségéből azt hiszem mégis csak megmondhatom, hogy én azóta találkoztam Nagy-Kovácsi Jánossal. Ismert ügyvéd. Felesége van, gyerekei vannak és mindig a kormánypártira szavaz. Abban a kisvárosban, ahol él, tiszteletnek és közbecsülésnek örvend. Ha Ferenc Józsa élne, már udvari tanácsokat adna neki a Burgban.

Mondom, tanár ur, én találkoztam vele — azóta. A Nagy-Kovácsi Jánossal. Be voltunk szeszelve mind a ketten, amikor a Központi kávéház egyik repedt márványasztalánál Nagy-Kovácsi János azt mondta, hogy:

— Tudod, cimbora, én azt sohasem felejttem el... Soha...

Dadogott, hebegett, csuklott már Nagy-Kovácsi János ismert ügyvéd, tanár ur néhai szeretett diákja, — de azért el tudta mondani.

Azt dadogta, hogy:

— Jaj, de jó hecc volt... Amikor az öreg leejtette a szemüvegét... Azt, amelyikkel látott... Ju, de jó volt, amikor, mi kirohantunk a padokból, — mind a tizenhatan... Én az első padból... Cimboral... Cimbora... Tudod, te... te tudod, akkorát léptem a sarkommal... a cipőm szöges sargával, cimbora, hogy csak úgy ropogott alatta az üveg... Ezt a heccet... Ezt a heccet... cimbora...

Én csak azt szeretném megmondani tanár urnak, — harminc esztendő messzeségéből, — hogy most már tessék elhinni, tanár ur, kérem, hogy nem én voltam... Bizony Isten!

szélt a sajtó munkatársaival. A Matin munkatársának kijelentette, hogy felszállása azért következtetett be kétórai késéssel, mert a léghajó kosarának a felszerelése nem ment simán.

— Ugy hiszem, — folytatta Cosvns tanár, — három órára lesz szükségem, amíg a sztratoszférában elvégezhetem megfigyeléseimet.

Az óra pontosan 6 óra 12 percet mutatott, amikor Cosvns tanár kiadta az utasítást: „Felszállásra készen!”

— majd az újságírókhoz fordult és azt mondta:

„A viszontlátásra!”

A léghajó kötelékeit elengedték és a ballon simán, egyenesen felfelé repült. Teljes szélcsend uralkodott. Csak amikor a sztratoszféraballion magasabb levegőrétegbe ért, akkor kezdett keleti, majd délkeleti irányban haladni. A körtealaku ballont sokáig lehetett még látni, azután Ausztria irányában eltűnt.

Dél előtt 11 óra:

Az egész világ figyelme Cosvns sztratoszféra-repülése felé irányul. Reggel 6 óra 12 perc óta, — amikor a belga tudós és társa, Van der Elst felszállottak, — semmi hír sem érkezett róluk. A meteorológiai intézetek jelentése szerint, négyezer méter magasságban délkeleti irányban fúj a szél. Valószínű, hogy a szél Ausztria felé viszi a ballont.

1 óra 55 perckor:

Egy brüsszeli amatőr rádiózó, rádiókészülékén S. O. S. jeleket hallott, amelyek nagyon gyengék voltak és egyre halkabbá váltak. Az amatőr pontosan kivette a következő jelzést: „S. O. S. — B. 9.” — Hivatalos helyen kijelentik, hogy ezt a hírt fenntartással kell fogadni.

Délután 3 órakor:

Bécsi hivatalos jelentés szerint Cosvns mérnök léggömbjét az ausztriai St.-Gilgen felett látták. Ebben az időben keleti irányban, Aussee felé haladt. Később arról terjedt el hír Bécsben, hogy a léggömb fél 7 órakor leszállt, de ezt a hírt azután megcáfolták.

Délután 3 óra 30 perc (romániai időszámítás 4.30):

A bécsi rádió rövid hullámon jelentést vett fel a sztratoszféra-léggömbökről.

„Huszonkétezer méter magasságban vagyunk — mondja a jelentés, — azonban a hideg annyira tűrhetetlen, hogy kénytelenek leszünk 18.000 méterre leszállni. Még legalább öt óra hosszat akarunk fent tartózkodni, mert rendkívül nagyfontosságú megfigyeléseket sikerült eszközölnünk.”

Este nyolc óra:

Grác felett, nagy magasságban felfedezték a léggömböt, amely leszálló tendenciát mutatott és amelyet a szél délkeleti irányba sodort.

Este fél kilenc órakor:

a sztratoszféra-repülők Nagykanizsa felett tűntek fel, még mindig nagy magasságban. Azt hiszik, hogy a léggömb magyar vagy horvát területen száll le.

Románia felett a sztratoszféra-repülők

Az éjszakai órákban jelentik:

Este kilenc órakor a sztratoszféra repülők Marburg felett lépték át a jugoszláv határt. Belgrádban háromezer méteres magasságban látták a léggömböt. Aggodalmat keltő körülmény, hogy bár alkalmas terep lett volna a leszállásra, a léggömb utasai meg sem kísérel-

hat a Togal-tabletta minden **Működés megbetegedés** Idegfájdalom, Spanyolnátha és mindennemű **Rheumatikus betegség** esetén. **Togal oldja a húgysavat** és eltávolítja a szervezetre káros anyagokat! Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.— vagy Lei 130.—. Biztos hatású csakis a **Togal** Svájci készítmény!

Megvonta az aradi római katolikus gimnázium nyilvánossági jogát a közoktatásügyi minisztérium

Három évi háborítatlan működés után ismét ítéletet mondott Anghelescu miniszter az aradi magyarság kulturális intézménye fölött — Mivel indokolják a nyilvánossági jog felfüggesztését

Megdöbentő hír rázta meg a mai napon Arad magyarságát, amely: egyik legféltettebb kincsétől fosztott meg a közoktatásügyi kormányzat rendelete. A mai napon

újra felfüggesztették három havi háborítatlan működés után az aradi római katolikus gimnázium nyilvánossági jogát.

A meglepő esemény részletei a következők:

Szombaton reggel két borítékot kézbesítettek Fischer Aladár, az aradi római katolikus gimnázium igazgatójának. Az igazgató rosszat sejtve bontotta fel a borítékot, amelyen a timisoarai tanügyi vezérfelügyelőség neve állott. A rossz sejtelmek valóra váltak, mert az a néhány sor, amelyet az inspektorátus Fischer Aladárhoz intézett, súlyos csapást mért az aradi magyar kulturára. Az inspektorátus közli, hogy

a minisztérium megvonta az aradi római katolikus gimnázium nyilvánossági jogát.

Íme a rendelet, amely 7438—1934. számon viseli:

„Igazgató Ur! Kérem, vegye tudomásul a következőket:

A közoktatásügyi minisztérium a dr. Pteancu vezérfelügyelőnek az aradi római katolikus gimnáziumról végzett inspekciónak eredménye, valamint a Consiliul Permanent javaslatára alapján elrendelte az iskola nyilvánossági jogának felfüggesztését, miután az iskolának a törvényes formaszegés mellőzésével adták meg a jogot. Intézkedjen, hogy ten-

teket az iskolafenntartó hatóságoknak tudomására hozzák. Abban az esetben, ha szeptember elsejére jelen rendeletet nem hajtaná végre, úgy a közoktatásügyi törvény 13-ik paragrafusára alkalmazandó.”

A rendeletben említett 13-ik paragrafus azt jelenti, hogy

ha szeptember elsejére nem hajtják végre a rendeletet, úgy közigazgatási úton zárják be az iskolát.

Fischer Aladár nyomban közölte a rendeletet az aradi katolikus egyházközséggel, amelynek vezetősége délelőtt 11 órakor ülést tartott Schill József elnökletével az aradi plébánián. Fischer felolvasta a miniszteri rendeletet, amelynek tartalmát lesújtva és érthető fájdalommal vették tudomásul, majd több felszólalás után elhatározták, hogy a timisoarai püspökség útján haladéktalanul megteszik a lépéseket, hogy megfelelő intervenció történjen a közoktatásügyi minisztériumnál, illetve magánál Anghelescu közoktatásügyi miniszternél a rendelet visszavonása érdekében. Már a hétfői napon értesítik dr. Pacha Ágoston püspököt a történetéről és

felkéri, utazzon haladéktalanul Bucurestibe az iskola érdekében.

Az aradi egyházközség egyben memorandumot készít, amelyben rámutat arra, hogy ha a nyilvánossági jog újra megadásánál formahibák történtek, annak semmiképpen sem az iskola az oka. A lorga-kormány idején, 1931-

ték a leszállást. A légáramlás ezután Románia felé sodorta a léggömböt és lehetséges, hogy Románia területén száll le, vagy pedig — ha a légáramlás tovább tart ebben az irányban — Bulgária felé veszi útját.

ben a gimnázium felterjesztette az összes törvényes iratokat és azoknak alapján kérte a nyilvánossági jog megadását.

Ha máshol történt hiba, vagy mulasztás, úgy azért nem lehet megbüntetni az iskolát.

Rámutat a memorandum még arra, hogy az államhatóságok kívánsága és szelleme szerint nevelték az ifjúságot az aradi katolikus gimnáziumban, amit bizonyít éppen a legutóbbi érettségi. Akkor, amikor az országban nyolcvan százalék volt a bukási arány, az aradi római katolikus gimnáziumban csak husz százalékos volt. Mindezek alapján az iskola kéri a nyilvánossági jog visszaadását.

A gimnázium vezetőinek körében már régen félték ettől, mert rosszat sejtettek Pteancu tanügyi vezérfelügyelő februárban történt aradi látogatása alkalmával. A vezérfelügyelő ugyanis meglátogatta az iskolát és elsősorban felkérte Fischer Aladár igazgatót, mutassa meg neki a miniszteri rendeletet, amelyben 1931-ben, a lorga-kormány idején, újból megadták a nyilvánossági jogot.

Pteancu megtekintette a rendeletet, másolatot készített róla, majd eltávozott.

A látogatás után hetek, majd hónapok teltek el és semmi sem történt. Úgy látszott, hogy Pteancu aradi látogatásának még sem lesznek következményei, amikor most, hét hónap után beigazolódott, hogy az iskola vezetőinek félelme nem volt alaptalan. Ami a törvényes formaszegés mellőzését illeti, arra nézve is megfelelő információt kaptak az iskola vezetői. Annak idején, amikor lorga Miklós kormányra jutott, ígéretet tett dr. Pacha Ágoston püspöknek, hogy megadja az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogát. Az iskola vezetői beadták erre vonatkozólag a ké-

CORSO-mozgó mai műsora!

3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$ órakor!

Nem háborus sláger a repülőkről!

Felhők vándorai!

Isazi jó film, melyet érdemes megnézni!

Pat O'Brien — Gloria Stuart.

Cserépkályhák

szakszerű átalakítását,
Szilágyi által javított
szabályozható

Hardtmuth

rendszerre,
felelősség mellett
vállalja:

„CERAMICA“

kályhás cég,

Bulevardul Regina Maria No. 9., I. emelet.

8172

vénvt esatolták az összes szükséges iratokat és az ügy a Consiliul Permanent, a közoktatásügyi minisztérium állandó tanácsa elé került, a Consiliul Permanent elutasította a kérvényt mire

Iorga Miklós az állandó tanács mellőzésevel adta meg a nyilvánossági jogot.

Fiz ama bizonyos „törvényes formások mellőzése”, amelynek alapján a közoktatásügyi minisztérium most kimondotta a halálos ítéletet Arad magyarságának eme fontos intézménye felett.

Sorsdöntő fordulat az aradi katolikus gimnázium ügyében

Az aradi katolikus gimnázium tehat újból sorsdöntő fordulathoz került, a sokesztendőös káivária ismét megkezdődik,

Tizenkét esztendővel ezelőtt vonták meg először a nyilvánossági jogot,

kérvényezések, intervenciók, instanciázások kezdődtek, amelyek négy éven át tartottak. Az Averescu-kormány idején, 1926. szeptemberben, a választási paktum alapján, újból megadták a jogot, amely azonban mindössze addig tartott, amíg a vizsgák lefolytak. Az újból megvont jogot azután 1931-ben adta meg Iorga Miklós akkori miniszterelnök és Arad magyarsága örömmel vette tudomásul, hogy eme életszükségletként fontos kulturintézménye megint akadálytalanul működhet. Három éven át folyt háborítatlanul a tanítás az aradi katolikus gimnáziumban, az újból megnyitás után 133 magyar fiatalembert készítettek elő az életre, a következő esztendőben már 154-en voltak, míg az idén 192 növendéke volt az intézetnek. Pteancu téli látogatása újra felidézte a már feledésbe ment kísértetet, amely most megjelent...

Arad magyarsága aggodalommal figyeli iskolája sorsát. És elvárja mindenkitől, aki ebben a kérdésben tehet valamit, aki felvilágosíthatja Anghelescu közoktatásügyi minisztert a való tényállásról: arról, hogy ebben az iskolában éppen olyan tanítás folyik, mint bármely más nyilvános tanintézetben, hogy az aradi katolikus gimnáziumban semmiesetre sem hallhatnak a növendékek olyan tanításokat, amelyek kárára lehetnek az államra és a közbiztonságra, mindazoktól elvárja a magyarság, akik ezt tudják, hogy közbe lépnek és visszaszerzik a jogot,

amelyet csupán rosszakaratu vádaskodás és alaptalan gyanusítgatások miatt veszített el az aradi római katolikus gimnázium.

Ha történt is formahibák megsértése — ezért nem lehet megőlni egy fontos intézményt, amely a hibát nem követte el. Az aradi római katolikus gimnázium életéért nyomban megkezdődik a küzdelem. Amelynek egyetlen célja álláspontja megváltoztatására birni és a való tényállásról felvilágosítani a közoktatásügyi kormányzatot. S reménykedünk abban, hogy kétszáz aradi magyar diákfiu előtt újból megnyílnak szeptemberben az iskola kapui...

Elárverezték Kreuger egykori aranybányáját

Malmöből jelentik: A Kreuger-vagyon likvidálása még mindig nem ért véget. Az elmúlt napokban érdekes érverés folyt le Malmöben, ahol Kreuger egykori aranybányájáért licitáltak. A harcból az öngyilkos gyufakirály egyik legnagyobb hitelezője: a Skandináv Hitelbank került ki győztesen, amely 130 millió svéd koronáért vette meg a bányát. Érdekes, hogy a Kreuger-konzern bukása után azt hitték, hogy az Északsvédországban fekvő és Boliden néven ismert aranybányavállalkozás is éppen olyan szélhámosság, mint Kreuger Ivar számos más vállalata. Később azonban kiderült, hogy a Boliden komoly vagyont képvisel, amennyiben nagymennyiségű aranyat találtak ott. Ekkor indult meg a versengés a bánya birtokáért, amely végül is nagy pénzintézet tulajdonába került.

Ismét kivégeztek Ausztriában egy horogkeresztes lázadót

Két halálraítéltnek megkegyelmezett Miklas elnök

Bécsből jelentik: A Rawag palotája elleni merénylet tetteseinek ügyében délelőtti 10 órakor folytatták a tárgyalást. A megnyitás után az elnök mindjárt a védőknek adta meg a szót és a kilenc védő egymásután mondta el a védőbeszédet, ami több órát vett igénybe. A perbeszéd után a vádlottak szólaltak fel az utolsó szó jogán. Domesch, az elsőrendű vádlott csak ezt mondta:

— Kérem tekintetbe venni, hogy csak alárendelt szerepem volt.

Paul és Mühlhausen kijelentették, hogy fenntartják előbbi vallomásukat.

— Csak a hazának öhajtottunk szolgálót tenni! — mondták.

Popesch vádlott: Parancsot teljesítettem csupán!

Livel a következő vádlott, aki könyörületet kér a bíróságtól. Scheffer, Werdm és Hauner vádlottak azt mondják, hogy csak alárendelt szerepük volt és ezért enyhé ítéletet kérnek. Winkler kijelenti, hogy megbánta a tettét már abban a pillanatban, amikor azt elkövette. Paulinger vádlott ezt mondta:

— Bűnös vagyok, de a kényszer hatása alatt cselekedtem!

Hofbauer vádlott: A magam és társaim számára a legnagyobb könyörületet kérem!

A bíróság ezután visszavonult tanácskozásra és délután 4 órakor történt meg az ítélethirdetés.

A statáriális bíróság Domesch Jánost kétél általi halálra ítélte, míg társait életfogytiglani fegyházbüntetéssel sújtotta.

A halálos ítélet végrehajtása fél 8 órára várható, mert az ítéletki hirdetés az indokolás ismeretével együtt fél 5 óráig tartott el. Domesch védője kegyelmi kérvényt nyújtott be Miklas szövetségi elnökhöz.

Innsbruckból jelentik: A statáriális bíróság három napos tárgyalás után ma ítélezett tíz nemzeti-szociálista ügyében, akik Bajorországból robbanóanyagokat csempészték át a határon.

A bíróság Aberger József és Hagen Bruno vádlottakat kétél általi halálbüntetésre,

a többit különböző szabadságvesztésre ítélte. Az ítélet kihirdetése 4 órakor történt meg és este 7 órakor kellett volna megtörténni a kétös kivégzésnek. Miklas szövetségi elnök azonban mindkét halálra ítélt kegyelmi kérvénynek helyt adott és Aberger büntetését életfogytiglani fegyházra, Hagen büntetését pedig 20 évi fegyházra változtatta át.

A bécsi törvényszéken ma délelőtt hivatali szobájában őrizetbe vették Stich államügyészt, aki ellen nemzeti-szociálista tévékenység gyanúja merült fel. Azelőtt a melki törvényszéken volt beosztva, de onnan is a gyanu miatt helyezték el.

Esti jelentés szerint a halálra ítélt örmester ügyében Miklas elnökhöz benyújtott kegyelmi kérvényt visszautasították. Az ítéletet ennek következtében este fél 8 órakor végrehajtották.

Oriási petróleumtárat fedeztek fel francia kutatók egy afrikai őserdőben

Párisból jelentik: Ötévi fáradságos és küzdelmes kutatás után sikerült egy francia expedíciónak, amely Maas mérnök vezetése alatt áll, a Gabor nevű őserdőben, amely az egyenlítő tájékán fekszik, óriási kiterjedésű petróleummezőket felfedeznie. E petroleumföldek Ulmi és Madiely tájékán terülnek el.

E vidéken oly óriási mennyiségű petroleum van felhalmozva, hogy az angol és amerikai ügynökök időről-időre megkísérelték, hogy a franciák kutatását megzavarják. Két évvel ezelőtt megmérgezték azokat a négereket, akik a francia expedíciónál hordároként voltak alkalmazva, mérgezett whiskyvel. A négerek borzalmas kínok között haltak meg és akik mégis felépültek, nem voltak tovább hajlandók az expedíció szolgálatában maradni. A francia kutatók másik csoportját Jarafa környékén gorillák támadták meg és a

támadás alkalmával két műszerész életét is veszítette.

Mindazonáltal tovább haladt a francia expedíció, amely most azután eljutott a Koghotóhoz, amelynek az a nevezetessége, hogy tartalma nem víz, hanem petróleum. A tó környékén, Djoleban, Lambarnében és Ghilbuanzenben, oly hatalmas petróleumforrások vannak, amelyek tulszárnyalják a mossuli petróleumforrásokat. Érdekes, hogy az elefántok, amelyek ezen a vidéken élnek, annyira hozzá szoktak a petróleumhoz, hogy a petróleumtóban fürdenek. A legnagyobb veszedelme a vidéknek egy fekete kigyófaj, amelynek példányai igen nagy tömegben lepik el a tó környékét és marásuk másodpercek alatt öl.

A francia fővárosban nagy részvénytársaság alakult az értékes felfedezés kiaknázására.

Két Lloyd őszi Földközi-tengeri utazás

népszerű áruival alkalmat nyújtvaak, hogy mindenki megcsodálja a Földközi tenger költészetét

a Norddeutscher Lloyd „Sierra Cordoba” luxushajójával

szeptember 4-től 19-ig és szeptember 21-től október 7-ig. Az egész hajó egy társasosztály! Arak!

Aradtól vissza Aradig 11.900 lejűl feljebb.

Jelentkezések és prospektusok:

3248

„AMERIKA” utazási és vizumiroda, Arad, Str. Eminescu 3.

Kémkedés és hazaárulás miatt

ötévi kényszermunkára ítélték Stavrescu Jenő főhadnagyot és Jakabffy Vilma

Clujról jelentik: Lezárult az utolsó felvonása annak a kémkedési bűnyűnek, mely a cluj-kolozsvári katonai ügyészség vádjára indult Stavrescu Jenő tüzérfőhadnagy és Jakabffy Vilma táncatanárnő ellen. A vádlottak nem tagadták a kémkedést, mindössze azzal érveltek, hogy a meg lehetősége nagy összegek ellenében csupán értéktelen adatokat szolgáltatottak ki és hogy hamis adatokat adtak a pénzért, amit kaptak.

A perbeszédnek során Negulescu katonai ügyész éles és erélyes vádbeszédet mondott, melynek során különösen Stavrescu főhadnagyot támadta, aki katonatiszt léteire kémkedésre vetemedett.

Mindkét vádlottra tíz évről husz évig terjedő kényszermunka kiszabását kérte.

Jakabffy Vilma védője, Georgescu Mircea dr. ügyvéd azzal érvelt, hogy Jakabffy Vilma nem szolgálhatta meg a kapott pénzt, nyomora miatt vállalta a kémkedés látszatát. Szándékosan hamis adatokat adott és amikor szorították, hogy megbízhatóbb adatokat adjon, egyszerűen visszaadta a kapott pénz egy részét. Védenek felmentését kérte.

Stavrescu főhadnagy két védője volt: Popescu cluj-kolozsvári és Popescu bucarestii ügyvédek. Popescu-Cluj azt a szenvedélyes és gyöngéd viszonyt jellemezte, mely a főhadnagyot Jakabffy Vilmaival összefűzte, mely házasságnál társ nem köteles feljelenteni feleségét, Stavrescu

nem jelenthette föl Jakabffy Vilma, nem lehet azért megbüntetni, mert ezt a feljelentést elmulasztis erősebb kötelék volt köztük között. A házastotta. De nem lehet egyebet sem megbüntetni, mert csak látszólag tett eleget az asszony kérésének. Popescu-Cluj hangoztatta, hogy a tanuk sem mondtak egyebet, mint a vádlottak beismertek. Stavrescu nem igyekezett leplezni semmit a kihallgatás során, de nem is volt mit lepleznie, mert egyetlen titkos adatot sem adott, amit adott, az csak félrevezetése volt megbízóinak.

A bíróság felőrai tanácskozás után meghozta ítéletét, melyet Vechi ezredes, a hadbíró elnöke hirdetett ki. Az ítélet

egyhangulag hűsnek mondta ki Stavrescu Jenő tüzérfőhadnagyot hazaárulás büntetésében. Jakabffy Vilma pedig kémkedés büntetésében és ezért egyenként 5-5 évi kényszermunkára ítélte őket.

Az ítéletet előbb nyilvánosan hirdették ki, de a perrend értelmében az elítéltek távollétében. A katonai ügyész közölte később az elítéltekkel is az ítéletet, Jakabffy Vilma sirva hallgatta végig, Stavrescu tüzérfőhadnagy ugyancsak meg volt törve, mikor megtudta tettének következményeit. Az elítéltek még nem nyilatkoztak eddig, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy pedig fellebbeznek.

Fodorné és Weinfeldné **Összes szépséghibák szakszerű kikézelőse**

speciális kozmetika. Strada Alexandru No. 3. Tanítványok kiképzése.

Az elbocsátásra ítélt magyar köztisztviselőkért interveniált Dr. Gyárfás Elemér

Tárgyalások a vasutasok és a timisoarai piarista rendház ügyében

Bucurestiből jelentik: Az oradeai városi üzemtől elbocsátott 174 magyar tisztviselő ügyében gróf Bethlen György után a pártvezetőség felkérésére most Gyárfás Elemér dr. szenátor is eljárt Jaga belügyi alminiszternél. Az alminiszter azt felelte, hogy az oradeai városi tanácsot az ügyben már korábban jelentéstételre szólította fel, sőt már meg is sürgette, de a jelentés még nem érkezett meg. Gyárfás dr. kérésére Jaga megígérte, hogy az ügyet újból megsürgeti.

Ugyancsak pénteken délelőtt Gyárfás Elemér dr. átnyújtotta Jaga belügyi alminiszternek a timisoarai piaristarend terjedelmes beadványát, amelyben

a rend panaszt emel a városi tanács önkényes eljárása ellen.

Milliók értékek

a sebesülten elmenekült Coroi bandita buvóhelyén

Bucurestiből jelentik: A csendőrök, akik Coroi bandita üldözésében részt vettek, állítólag a bandita legutóbbi buvóhelyének estromlása közben súlyosan megsebesítették Coroit. A banditának sikerült megszöknie ezuttal is a bozótokból, ahol egy társával együtt megbújt. Coroi és Simionescu két különböző irányban menekültek és a csendőrök azért gondolják, hogy a banditavezér megsebesült, mert megtalálták kalapját, amelyen puskarögyölő hatolt keresztül, ezenkívül pedig vérvomokat találtak a földön. A bandita buvóhelyének átvizsgálásakor 240 ezer lej készpénzt és több, mint egy millió értékű ékszert találtak a csendőrök. A sebesülten menekülő bandita eljutott Sanlesti községbe, ahol a pappal találkozott, akinek a következőket mondotta:

— Megmondhatod a csendőröknek, élve nem fognak el. Puskámban mindig akad egy golyó saját részemre, mert tudom, mi vár rám, ha elfognának.

Az alminiszter jelezte, hogy a kérdést már ismeri és őt úgy informálták az ügyben, hogy a kérdéses épületek a város kertjében épültek s a rendnek semmi joga nincs hozzájuk. Gyárfás dr. kifejtette az ellenérveket s felhívta a miniszter figyelmét az ügy nagy fontosságára. Hangsúlyozta, hogy egy városi tanácsnak nem szabadna rövidlátó intézkedéseivel a városnak polgári perrel járó károkat, a kormánynak pedig a Szentszékkal való diplomáciai bonyodalmakat okoznia. A miniszter ezek után Rosca Péter közigazgatási felügyelőt bizta meg az ügy tanulmányozásával s azzal, hogy a kormánynak jelentést tegyen.

Ismeretes, hogy Bethlen György gróf intervenciójára Mereuta CFR. vezérigazgató megígérte, hogy a rományelv nemtudása miatt elbocsátásra ítélt magyar vasutasoknak újabb haladékokat fog adni. Gyárfás Elemér dr. a pártvezetőség felkérésére megsürgette az erre vonatkozó körrendeletet, amelyet a vasut vezérigazgatóságánál aug. 16-iki kelettel III./829. szám alatt foglaltak írásba.

Gyárfás dr. ismételt tárgyalta Mereutával, aki nem csak arránézve tett ígéretet, hogy a körrendeletet mielőbb kiadhatja, hanem arra is, hogy megállapítják és eldöntik a kérdést, különösen azokat az elbocsátásra ítélt magyar vasutasokat illetően, akiknek már csak néhány szolgálati éve van hátra a nyugdíjazásig, hogy ezeknek a távozása simán történjék meg. Tanácskozás folyik a kérdésben a jogi ügyosztálynál is, annak eldöntésére, hogy a nyelvnemtudás miatti elbocsátást kimondó fegyelmi határozatok ellen lehet-e fellebbezni. Egyes hatóságok ugyanis elfogadtak fellebbezéseket, mások visszautasították azt.

Gyárfással együtt eljárt a vasut vezérigazgatóságánál br. Szentkeresztly képviselő is, aki őt egyéni kérvényt nyújtott be 25-26 évi szolgálat-tal bíró és elbocsátásra ítélt vasutasok nyugdíjának megítélése és folyósítása érdekében.

LEGSZEBBEN

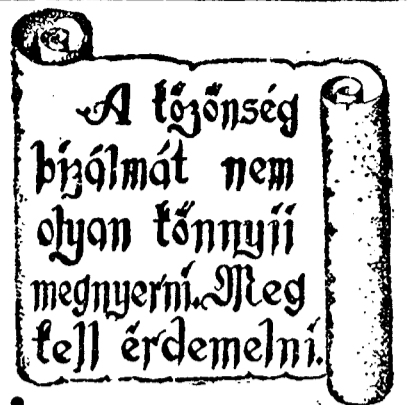
MOS

VASAL

FÉNYEZ

3027

BUTTINGER TERÉZ gőzmosódája Arad, Str. Consistoriului 35

ITT

Bi-Oxyne ROL
VAN SZO!

AZ ELTERJEDT FOGAPOLÁSI SZERRŐL

Órák alatt közel két métert növekedett a Maros vízszintje az aradi szakaszon

Szokatlan és rendkívüli látványban volt része mindazoknak az aradiaknak, akik szombaton a koradélelőtti órákban a Marosparton tartózkodtak. A Maros felső szakaszán ugyan is az éjjeli órákban torrensiális felhőszakadás volt, amely mintegy negyven kilométeres körzetben rendkívüli módon megduzzasztotta mindazoknak a kis folyócskáknak és patakoknak a vizét, amelyek a Marosba torkollanak. Jóval felül az aradi szakaszon. Egy óra leforgásán belül tehát hatalmas vízmennyiség indult meg hömpölyögve a Maros medre felé és mint egy váratlan dagály jelentkezett a víz szintjén.

A szokatlan víz hullám a koradélelőtti órákban jelent meg a Maros medrében. A víz szintje pénteken este 6 centiméterrel volt alacsonyabb a null-pontnál, viszont a koradélelőtti órákban ez a szírvonal ugrásszerűen közel két méternyit emelkedett. A város mérnöki hivatalának már a reggeli órákban egy méter és hatvanhat centiméteres víz állást jeleztek, de a folyam mérnökség szokott jelentései a déli órákig sem futottak be még, hogy a rendkívüli víz szint-emelkedésről tiszta képet lehessen nyerni.

A város lakosságát egyébként semmitéle vonatkozásban nem érinti komolyabban a víz szint szokatlan méretű növekedése, mivel a város vízvédelmi gátjai hét-nyolcméteres víz szint-emelkedéssel is vígan dacolnak. Az árhullám azonban számos könnyelműen megkötött csolnakot sodort magával így is, amelyek kenderkötegek, kutyaótlak, valamint mindenféle takarmányhalmok társaságában csöndesen usztlak lefelé a megduzzadt Maros-mederben még a déli órákban is.

CENTRAL: D. e. 11 1/2, d. u. 3, 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

Pezsgőháboru!

Zeus, ónekes vigjáték, főszerepekben

Lien Deyers Heinz Rühmann
Julius Falkenstein.

A hangoshiradó keretében: Dolfuss és Hindenburg temetőse.

D. e. 11 1/2 és d. u. 8 órákor mérsékelt helyárak.

SELECT: 3, 5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor. (3-kor mérsékelt helyárak).

Gaál Franciska, Paul Hörbiger, Otto Wallburg

Csokol Veronika!

D. e. fél 12 órai matiné: CAVALCADE. Főszereplők Diana Wynyard, Clive Brook.

Jön: VACSORA NYOLCKORI

KIBE SZÁLL A DALAI LÁMA LELKE?

A világ legrejtélyesebb földjéért harcol Anglia és Oroszország

Az angol gyarmati politika stratégiai kulcsa a papok országában

Két hónapja lehet, hogy meghalt a Dalai láma és azóta Tibetben zavarok vannak a trónöröklés rendje körül. Most érkezik híre, hogy a Tashi láma, akit több, mint tíz évvel ezelőtt még a Dalai láma üzött ki Tibetből, visszatér Lhasába és átveszi a csecsemő Dalai láma nevelését, amivel régensi rang jár együtt. A Tashi láma évtizedes számkivetésében egyre terveket szőtt, hogyan térhetne vissza hazájába, sőt neki tulajdonították az elhunyt Dalai láma rejtélyes halálát is. Most visszatér Tibetbe és mint a kínai központi kormány bizalmi embere, átveszi a hatalmat és ezzel véget ér Tibetben Anglia befolyása.

A titkos föld

Hol fekszik Tibet? Ki az a legendás Dalai láma? Mi érdeke lehet Angliának ebben a távoli és rejtélyes ázsiai országban?

Hőfőhegylánc roppant csucsain túl fekszik egy fitokzatos ország, amelyről évszázadok legendái regélnék elienörizhetetlen, homályos történeteket és amelyet a huszadik század politikától egyre jobban átitatott földrajza lassan leleplez, közelünkbe hoz és igyekszik bekapcsolni a világ bonyolult politikai érdekeinek hálózatába. Ez a föld Tibet.

Délről a világ legmagasabb hegyláncának szinte megmászhatalan kettős vonulata szegélyezi, nyugatról és északnyugatról ugyancsak roppant bércek, amelyeknek platóin és völgyekben félig civilizált törzsek tanyáznak. Észak felől határai a hegyvidék beláthatatlan területeken át lassan lejtő oldalaival végelethatalan steppekre és sivatagokba vesznek, északkeleten és keleten pedig belső Kína még ma is részben felderítetlen területeivel határos. Ebben a különös országban erednek Hát-só-India főfolyói, a Bramaputra és az Indus, de innen hömpölyögnek le a roppant kínai síkságokra a Jangce-kiang és a Hoang-Ho is.

Már az ötödik században királyai voltak Tibetnek.

Később pedig a buddhizmusnak egy formája és ennek a vallásnak a szertartásai és adminisztrációja tette ki az ország egész politikai tevékenységét és ennek a vallásnak, a lamaizmusnak két feje, a Dalai láma és a Tashi láma voltak az ország uralkodói.

Egy nép, amelynek egy harmadrésze pap

Tibet területe körülbelül négyszer akkora, mint a háború előtti Németország, körülbelül kétmilliónyi lakosságának egyharmadrésze pap, Lhasa, a főváros, háromezer méter magasan fekszik a tenger színe fölött s ez talán a legmélyebb pontja az országnak, amelynek fennsíkjai négy-ötezer méter magasan fekszenek.

A XIX. században az angol kolonizáció utolsó nagy előretörései játszódtak le. A század elejétől végéig az angolok lassan teljesen anektálták Indiát, és a század utolsó negyedében az angol hullám elérte a Himalája déli szegélyét. Ugyanekkor Anglia lázas tevékenységet fejtett ki, hogy a roppant területű és roppant lakosságú Kínát gazdasági piacnak megszerezze.

A világ legerősebb flottájának ágyúcsövei alatt egyik kereskedelmi szerződést a másik után erősítették ki Kínától,

de a kínai tengerpart ennek ellenére egy, politikailag más hatalmak számára könnyen hozzáférhető kapu maradt, ahol az angol piacok egyeduralmát nehéz volt politikai tényezőkkel megnyugtatón védeni.

Anglia már régen feltette Kínát és két oldalról igyekezett magát bebiztosítani. A tengerparton flottájával őrizte érdekeit, de belső Ázsiában Angliának nem volt olyan politikai érdekképviselete, amely ott öröködhett volna és amely lehetővé tette volna, hogy a többszáz millió lakosú kínai beföldet az angol áruk számára megnyissa.

Anglia rengeteg pénzt és fáradságot pazarolt

arra, hogy nagy gazdasági expozitúráit politikailag biztosítsa. A múlt század végén, mikor elérte a Himaláját és szemét vetett a ködös és rejtélyes Tibetre,

a tibetiek az oroszoknál kerestek védelmet és 1900-ban tibeti követség indult Pétervárra. Anglia ideges lett. 1903-ban heves politikai levélváltás indult meg Szentpétervár és London között, amely a végén már fenyegetéseket is tartalmazott. Anglia gyorsan hadsereget szervezett a tibeti határon Youngusband ezredes parancsnoksága alatt és az ezredes csakhamar jelentette, hogy Lhasába,

Tibet fővárosába, ahová európai ember addig a lábát nem tette be, orosz fegyverszállítmányok érkeznek.

Anglia résen volt.

1904-ben az orosz-japán háború Oroszországot erősen igénybevette és a japán győzelem alaposan meggyengítette, erre Youngusband ezredes háromezer főnyi serege élén bevonult Lhasába és elkergette a Dalai lámát. Az ezredes Anglia nevében szerződést erőszakolt ki a Tashi lámától, amelyben Tibet biztosítja Angliát, hogy területén semmilyen idegen hatalomnak koncessziókat nem ad, viszont megengedi, hogy Anglia Tibetben keresztül vasutat építsen és bányáit kiaknázza. Oroszország izgatottan figyelte az angol tevékenységet, a tibeti angol vasutól féltette transz-szibériai vasutját és végre 1907-ben megállapodott Angliával. A szerződés Tibetben elismerte Kína fennhatóságát.

A kínai befolyás egyetlen fegyverténye Tibetben az volt, hogy 1910-ben benyomultak Tibetbe, elkergették a Dalai lámát és új lámaválasztást erőszakoltak ki, de mikor az angol alkirály összevonta csapatait az indiai határon, a kínaiak kivonultak Tibetből. 1912-ben azonban Kínát teljesen elfordították belső politikai zavarai, Tibet újra elszakadt és bezárkózott különös magányába, amelyben háborítatlanul maradhatott meg a világháború alatt.

A múlt század második felében egyik expedíció a másik után indult el, hogy behatoljon Tibetbe. Przsevalszkij orosz kutató Turkesztán felől próbálta megközelíteni, de alig jutott túl a tibeti határokon, mert a tibetiek a fehér embereket vagy leölték, vagy legjobb esetben visszazavarták határai körül. Nem akartak tudni Európáról és az európaiakról. Ott éltek egyedül ötezer méter magas fennsíkjaikon, pusztító hóviharoktól őrzött hágók mögött ezen a szinte pusztasziklás földön, ahol az állat alig él meg, alig van termőföld és ahol a bányák kincseit csak a vallási szertartások eszközei számára bányásszák. A lakosság egyetlen vágya a papság kasztjába kerülni, amely az egyetlen uralkodóosztály. Kópár hegyoldalak felhős magaslatain, ősrégi kolostorokban tanyáznak ezek a különös arisztokraták és folytatják ősnagyargató aszkéta életüket, nem törődve politikával és gazdasági érdekekkel. Uralkodójuk a Dalai láma, „a Boddhisatva újramegtestesülése,” mint Isten helytartója és egyedül uralkodó feltétlen ur.

A haldokló Dalai láma megjósolja: kibe költözik lelke

Nemrégiben halt meg a Dalai láma és Európába is elérkezett a híre, hogy a tibeti trónöröklés nehézségekre ütközik. Már a harmadik Dalai lámát vélik felfedezni és ugylátszik, egyik sem az igazi. Ugyanis a Dalai láma halála előtt hozzávetőlegesen

megmondja, hogy ki lesz az az ujszülött, akibe lelke halála után szállni fog.

A Dalai láma halála után legkésőbb negyvenkilenc napra megtestesül egy ujszülöttben és papjainak

Kérje mindentűt a

GOLF

BOROTVA-PENGÉT!

(Az acéllpar legelőkeltebb alkotása)
és öröme lesz a borotválkozásban.

Vezérképviselet: **Fridmann Armin**
Oradea, Promenadă Eminescu 13. 3171

MEGSZABADUL ARANYERÉTŐL,

ha **RECTO-SEROL**

szérum kenőcsöt használ!

Merz & Co. Zürich készítménye.

Kapható minden gyógyszerárban és drogetiában.

Nagy tubus ára 120. — Lei.

Engros lerakat: **BARNA MIKLÓS** Bucuresti
Str. Romana 55-c emelet. 397

és csillagjósainak feladata, hogy megmondják, melyik az az ujszülött, amely félreérthetetlen jeleit mutatja annak, hogy a Boddhisatva lelke testébe szállt.

A Dalai láma és a főbb lámák holttestét haláluk után elégetik és pompás mauzoleumokba helyezik el. A Tashi láma székhelyén öt ilyen csodálatos építészeti remekmű áll. Az alacsonyabbrendű lámák nem érdemlik meg az elégettetés pompás temetését. Ezeknek a papoknak holttestét feldarabolják és a templom kutyáinak és a keselyűknek dobják oda eddelül.

Az első fehér ember Tibet fővárosában

Ebbe a különös, ködös országba elsőnek Sven Hedin jutott el. „Tibet a világ legnehezebben meghódítható földje — írja, — az emberi tudás és az emberi célok számára a leghozzáérhetetlenebb.” Sven Hedin háromszor volt Tibetben, míg végül sikerült Lhasába is eljutnia.

De Sven Hedin csak egy ember. A kolonizációs törekvések összeroppantak Tibet meghódíthatatlan földrajzi határain. Fuiólag szervezett kalandorcsapattal meg lehetett rohanni, de tartósan meghódítani, ugylátszik, európai számára lehetetlen. Anglia makacsul újra és újra megkísérelte, hogy bekapcsolja Tibetet nagyszabású politikai holding-rendszerébe, de Tibet jejes hágóin megtört ereje, nem sikerült megszereznie Belső-Kína óriási piacának ezt a stratégiai kulcsát.

Ugylátszik, Távol-Keleten csökkenőben van az európai hatalmak befolyása.

Japán egyre föltartóztathatatlannabbul nyomul előre Kína felé.

A „Sárga Monroe-elv”, amelyet két hónappal ezelőtt Japán mondott ki, amely szerint „Kína a kínaiaké”, ha ezuttal ugyan csak azt jelenti, hogy Kína — a japánoké, mindenesetre arra céloz, hogy Kína — nem az európaiaké. A nehézkes és elmaradt Kína nehezen tápázkodik fel és nem nagyon tud védekezni a többszázéves európai befolyás után a modern japán beözönlés ellen, de egyet megpróbált és alighanem sikerrel:

Tibetben végleg kiszorítja az európai befolyást.

A számára közeli, nálánál primitívebb, politikailag fejletlen Tibet trónválságát kihasználta. A Dalai láma meghalt, utóda még bizonytalan és ha meg is van, szükségképpen csecsemő még. Kína tehát elküldötte a tizenkét év óta kínai számkivetésben élő Tashi lámát, hogy hatoljon be Tibetbe, foglalja el trónusát és érvényesítse politikai súlyát a gyermek Dalai lámával szemben. A Tashi lámának, aki a Dalai lámával csaknem egyenrangú méltóság és akit az angol befolyás kergetett el Tibetből, nem lesz nehéz dolga a Dalai láma halálával megzavart Tibetben kezébe keríteni a hatalmat. És a Tashi láma Kínát képviseli Tibetben.

Angliának Tibetben valószínűleg örökre megszűnt a hatalma.

J. A.

Hirdetmény.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár R. T. ismételten felhívja betéteseit, hogy saját jól felfogott érdekében a Mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről szóló törvény 52. paragrafusában az egyezség megkötése végett

az idő rövidségére való tekintettel most már haladéknélkül jelentkezni szíveskedjenek,

miután a betétek sorsa felett való döntés ma még a saját kezükbe van letéve. Ha azonban afelett hamarosan nem határoznak, úgy betéteik sorsát a közel jövőben már sem ők, sem maga a takarékpénztár nem intézheti, hanem azok felett egy kivülálló bizottság fog dönteni és határozni.

Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár R. T.

3343

Szivacs

iskolai, ipari és gyógyászati célokra, minden nagyságban az aradi raktár kapható. **Friedmann Dezső** Arad
Str. Brătianu 16. Telefon 585. 3270

Építkezésekhez

faanyag, téglá, oszerép, mész, oement kedvező áron és feltételek mellett kapható

„TRANSILVANIA” cégnél,
Calea Radnei 10. ☎ Telefon: 612.

mindenfélől

Paul Poiret — munkanélküli segélyben részesül

Nemcsak a politikanak, hanem a divatnak is vannak bukott diktátorai. Mint, ahogy a politikai diktátorok ellen fellázadnak egykori híveik, úgy hagyja cserben a divatdiktátorokat néha — maga a divat, vagy pedig híveik serege: a nagy női tábor. Paul Poiret is — a világ divatjának egykori irántója — a nőknek „köszönheti” bukását. Poiret — miután látta —, hogy a divat terén már nem érvényesülhet, szindarabot írt, amelyet azonban egyetlen színház sem adott elő, majd pedig feldolgozta emlékiratait, de ezekre nem kapott kiadót. Valamikor a legelőkelőbb hölgyek ruháit ő készítette, most pedig divatszalonja tizennyolc hónapja nem kapott munkát. Az egykori diktátor most népkonyhán étkezik és munkanélküli segélyképpen napi tíz frankot kap...

Ugy látszik azonban, hogy mégis léteznek férj-szoláriditás, akadnak olyanok, akik harcot indítanak a női nem ellen. Ezek közé tartozik Frederic Hopp new-yorki kereskedő is, akinek stratégiai elképzelését a világtörténelem talán a következő címen említi majd meg:

Mr. Hopp bosszúkiadárata a női nem ellen

Hopp ur első házassága súlyos csalódással végződött. A new-yorki kereskedő felesége „jellemben” csalódott és akkor elhatározta, hogy bosszút áll az egész női nem ellen. Anélkül, hogy feleségének az szót is szólt volna, otthagya „boldog” családi otthonát, vasuti jegyet váltott és utra indult, végig az Egyesült Államokon keresztül. Minden városban, ahol egy szép leány meglepett neki, azt elvette feleségül, anélkül, hogy előző és még felbontatlan házasságáról, illetve házasságáról szólt volna, néhány napig élt az új feleségekkel és aztán otthagya őket, hogy újból megnősüljön. Letartóztatták és Hopp a bíróság előtt beismert a „bosszúházasságokat” és ezeket azall indokolta, hogy házasságai alkalmával annyira csalódott, hogy kétszer öngyilkosságot is megkísérelt. A törvényszék a derék férfit két évi börtönre ítélte. Az ítéletben Mr. Hopp megnyugodott, hiszen két évre biztosítékot kapott arra, hogy nem találkozik — nagy ellenfeleivel — a nőekkel. Akad azonban áruló is a férfiak között. Így például egy amerikai professzor Mr. Thompson arra vetemedett, hogy egyetemi előadásokat tart arról a nem száz százalékosan tudományos témáról, hogy:

homan lehet férjét togní?

Az előadásokat Thompson professzor a michigan-i egyetemen tartja és azok címe: „A férj-fogás művészete.” Egy ujságírónak Thompson professzor kijelentette, hogy behatóan tanulmányozta ezt a témakört és a lélektani megfigyelések egész arzenálja áll ebből a szempontból rendelkezésére. A professzor véleménye szerint a férj-fogás művészetének mindenekelőtt az a titka, hogy az asszony megtalálja az egyéniségének megfelelő parfümöt, mert ez az egyedüli, amivel a férfit örökre lekötheti a maga számára. A kissé rejtélyes és homályos elméletet az egyetemi előadások során Thompson tanár ur természetesen részletesebben is kifejti.

És ha már a házasságoknál tartunk, nem érdektelen megemlíteni, — mint egy klasszikus házasság példáját — annak történetét, hogy hogyan kérte meg Bernard Shaw későbbi feleségének, Miss Townshend-nek, a „zöld szemű milliomosnőnek” kezét.

Bernard Shaw eljegyzésének története
Frank Harris amerikai író előadásában a következőképpen hangzik:

— Abban az időben, amikor Shaw Miss Townshend-nek udvarolt, a kiváló író szenvedélyesen kerékpározott. Egy kirándulás alkalmával éppen Miss Townshend háza előtt baleset érte és lábát törte. Természetesen itt színtel Miss Townshend házába szállították és azonnal halálra öpöndt. Shaw tudatában volt annak, hogy ilyen szívélyes vendéglátás után nem tehet mást, minthogy megkéri a ház úrnőjét: legyen a felesége. Az író azonban megkísérelte a menekülést. A nők és, amikor azt az első lépcsőre ért, elcsuszott és oly szerencsétlenül esett, hogy nemcsak már beteg lába tört el újra, hanem a másik is. Amikor újból eszméletre tért, ott látta maga mellett szép ápolónőjét. Csak annyi ereje volt, hogy fejét felmelleje és halkan kérdezze: „Akar-e feleségem lenni?... „Akarok...” — hangzott a válasz.

És Bernard Shaw ekkor újból elájult

LEGUJABB SPORT

Admira — Juventus

3:2 (1:2)

Bucurestiből jelentik: Ma folyt le nagy érdeklődés közepette hétezer néző előtt a bécsi Admira és Juventus mérkőzése. A mérkőzés eredménye: 3:2 (1:2). Az első félidő hatodik percében Palmer (Juventus) lövi a vezető gólt, a 15-ik percben Sobel (Admira) egyenlít, majd a 30-ik percben Palmer beállítja a félidő eredményét. A második félidőben is Admira állandóan támad és Sobelnek sikerül is egyenlítenie, majd Vogl beállítja az Admira javára a végeredményt.

Átusztta a La Manche-csatornát egy uszóbajnoknő

Londonból jelentik: Faber uszónő ma átusztta Cap Grisnez és South Fortland között a La Manche csatornát és megdöntötte teljesítményével az eddigi világrekordokat.

— A magdeburgi eredmények. Magdeburgból jelentik: Jugoszlávia—Spanyolország vízipóló mérkőzésének eredménye 3:2 (2:2), vagyis Jugoszlávia csapata az európa-bajnokságban ötödik helyre jutott be. A cseh—francia mérkőzés ma este dönti el a hatodik helyet.

Schuschnigg osztrák kancellár találkozására Mussolinival

A tárgyalások két fontos pontja — Ausztria használati jogot kap a trieszti kikötőben

Londonból jelentik: A Reuter-Iroda jelentése szerint Schuschnigg kancellár egyedül utazik Olaszországba, ahol a római osztrák követség vezetője várja. A kancellár és a követ együttesen keresik fel Mussolinit. A megbeszélés — jelenti a Reuter — csak azokra a kérdésekre vonatkozik, amelyekről még Dollfuss tárgyalt annakidején Mussolinivel. Ausztria biztonságának megvédéséről és az osztrák semlegességről ezuttal nem esik szó bár a két kormányfő között megállapodás létezik, amely ezeknek a problémáknak a megoldására is vonatkozik. Starhemberg herceg a Schuschnigg-Mussolini találkozáson nem vesz részt.

Rómából jelentik: Schuschnigg osztrák kancellár Mussolinivel Firenzében fog találkozni. Az osztrák kancellár augusztus 21-én kedden érkezik Firenzébe, ahol Mussolini már várja.

A megvitásra kerülő ügyeket Starhemberg herceg alkancellár legelőkelőbb képviselője, aki Mussolinivel két ízben is találkozott azért, hogy Schuschnigg utját előkészítse. Hír szerint a tárgyalások két kérdést ölelnek fel.

1. Az osztrák fegyveres erő felemelésének kérdése.

2. A trieszti kikötő használati jogának átengedése az osztrák átmenő forgalom számára.

Valószínű, hogy az osztrák kancellár arra is kéri Mussolinit, hogy védelmezze meg Ausztriát a nemzeti szocialista propaganda ellen, amely Németországból táplálkozik.

Starhemberg herceg alkancellár tegnap Triesztben volt, ahol megtekintette a kikötőt és az Ausztria számára kijelölt zónát.

A német amnesztiarendelelet

Berlinből hivatalosan jelentik a következőket: A Róhm-féle összeesküvés leverése alkalmával,

Egészséges, bő gabonatermés

ARZOPOL

száraz-pácoló szer
használatát nélkül elképzelhetetlen.

Töblettermés!

Egészséges magvak! Mérsékelt ár!

Gyártja: Moskovits Ipartelepek r.-t. Oradea.
Kapható: Kereskedelmi r.-t. Arad,
„Promontorul” Arad, Str. Alexandri 1.,
Mauthner Ödön r.-t., Arad. 410

Kínzó hőség

táncoló betűkarok — és még le kell írnia egy hosszú köziratot — és a mellett úgy fáj a feje, hogy alig bír dolgozni. Könnyíthetne magán — PYRAMIDON — tablettákkal segítenek és pár percen belül tisztá, nyugodt feje van.

Minden tablettán rajta van a BAYER kereszt!

Pyramidon
TABLETTAK

az állam biztonsága ellen elkövetett cselekmények miatt összesen 1124 egyént vettek őrizetbe. A vizsgálat során 1079 vádlottat szabadonbocsátottak, akik ellen beszüntették az eljárást. A Róhm-féle államesinnel kapcsolatban jelenleg csupán 45 személy van őrizetben, akiknek terhére a nyomozás súlyosabb természetű vádakot állapított meg. Hitler vezérkancellár kinevezése alkalmával amnesztia rendeletet bocsátott ki, amelynek alapján a még letartóztatásban levő 45 vádlott legtöbbjét is rövidesen szabadon bocsátják.

Az amnesztia-rendelet alapján különben valamennyi védőőrizetben levő egyén figyét újból megvizsgálják — és — ha ügyük közkegyelmezés alá esik — szabadlábrahelyezésük iránt azonnal intézkednek. Minden valószínűség mellett szól, hogy a Németországban levő összes internálótáborokat felszámolják és amilyen gyorsan csak lehet, a táborokat tartanak fenn, amelyben azokat az egyéneket őrzik, akiket hazaelenes magatartásuk miatt lehetetlen szabadlábra bocsátani.

Az angol lapok részletesen leközlítik Hitler beszédét. A Times helyesli a békéről mondott kijelentéseket, de sajnálja, hogy Hitler alig érintette a külpolitikai problémákat. A Morning Post aláírta a vezérkancellárnak azt a kijelentését, hogy fontos pozícióikban meghagyja az állami főtisztviselőket, akik nem horogkeresztesek. A Daily Mail szerkesztője Ward Price hangoztatja, hogy Hitler június 30-iki kiméletlen erélyességével megnyerte magának a német nép összességét.

A „Times” a legitimizmusról

Párisból jelentik: A Temps tegnapi számában foglalkozik a magyarországi Körmenten és Tihanyban tartott legitimista gyűlésekkel. A cikk szerint a legitimisták franciabarát hurokat pengenek abban a feltevésben, hogy Franciaország eltávolodik a kisantantól és Ausztriára, valamint Magyarországra fog támaszkodni. A lap naivnak mondja azt a feltevést, hogy Franciaország felálló szövetségeseit a restauráció bizonytalan esélyei kedvéért.

Sportingek, női és férfi íhérművek

legszébb kivitelben, legolcsóbban 3173

**KOZSINEKNÉ íhérmű-
varrodájában készülnek**

Arad, Str. Brancovic 1. sz.

HIREK

Késői lyra

Irta: FARKAS IMRE.

Fehér hajam már egyre gyérül,
— De nem élhetek álmok nélkül,
Barátaim most is a rímek —
Keresek most is ifju szívet!
Bár elég érdeműs a multam
É téren semmit sem okultam.
A szállásom: szűk kis szoba,
De várok valakit oda.
Disze itt-ott: pár szál virág,
Hazajáró melódiák.
Könyv, papiros, pár kedves fénykép,
Ugy élek — akár egy diák!
Kiskocsmá, sör, pipaszó, ének,
'A bánat itten fehér holló —
Társaságom: hozám hasonló
Szürke verebek, vén legények.
Hej de sok mindent megpróbáltam
Ebben az összevisszaságban.
De most is csak dalos a kedvem
Szilárdan áll most is a lábam.
A lelkem nem terheli semmi
Egy volt a vágyam: jónak lenni!
S a szívem most nyugodtan dobban
Érzem: bevált egy életprogram.
Van most is egy kis kékrűhás ledny,
'Akinék a szeme sötét,
Verset írok hozzája, hogyha
'Az est fátylát teríti szét.
Multkor eltáncolt egy fiatal
Most lesem: Mikor táncol vissza?
Én vagyok a föld kerekén
'A legöregebb gimnazistal

— **IDŐPROGNÓZIS.** Valamivel élénkebb északi légáramlás, néhány helyen. Inkább csak keleten záporosók. A hőmérséklet alig változik.

— **Hentescu tábornok kényszerleszállása.** Bucurestiből jelentik: Hentescu tábornok, aki katonai hidroplánján a Földközi tenger körülrepülésére indult, minden baj nélkül jutott el Tripoliszba, ahol azonban kényszerleszállást végzett. A gép megsérült és kijavítása nyolc napot vesz igénybe. A tábornok nyolc napi pihenő után egyenesen vissza indul Romániába.

— **Maniu Gyula szeptember 30-án Timisoarára érkezik,** ahol részt vesz Babes Vichentiének, a nemzeti-parasztpárt első elnökének szoborleplezési ünnepélyén. A szobor leplezése után Maniu öt napon keresztül tartózkodik a Bánságban és néhány napot Lipován tölt Bocu Sever kuriáján. Egyes hírek szerint Maniu Gyula levelet intézett Mihalachehoz, a nemzeti-parasztpárt elnökéhez és ebben a levélben bejelentette a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsából való kilépését. Maniu állítólag nem egyezik bele a nemrégiben alakított Maniu-gárdák felosztásába, sőt ezeket megerősíti és ezekre támaszkodva, kilép a nemzeti-parasztpártból és új pártot alapít.

— **II. Rákóczi Ferenc szobra Budapesten.** Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök javaslatára Horthy kormányzó hozzájárult ahhoz, hogy lovasszobrot készítsenek II. Rákóczi Ferenc magyar fejedelemről. A kormány Pásztor János szobrászművészt bízta meg pályázat mellőzésével a lovasszobor elkészítésével. A hatalmas bronzszobrot a Szabadság-téren, az országházzal szemben helyezik el. Az emlékmű költsége 150.000 pengőre rug.

HIRDETMÉNY.

Az aradi neolog zsidó templomban, valamint a pótimaházban az imaszékek bérbeadása folyó hó 20-án kezdődik s az imaszéktulajdonosok jegyeiket a karbantartási díjak lefizetése ellenében ugyanezen időponttól kezdve vehetik át. A régi bérlet bérleti előjogát szeptember 1-ig tartjuk fenn. A régi bérlet által ki nem váltott jegyek a jelentkezések sorrendjében adatnak ki az új bérletnek. Erre vonatkozó előjegyzéseket a hitközségi iroda előbb is elfogad. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy az imaszék-jegyet az Istentiszteletkor okvetlenül hozza magával, mert azt a belépésnél mindenkinek fel kell mutatnia.

Arad, 1934. augusztus hó.

3344

AZ ELŐLJÁRÓSÁG.

— **Bucurestiben összeültek annak az albizottságnak tagjai, amelyet a Skoda-ügyet felülvizsgáló parlamenti bizottság nevezte ki** a kihallgatások során összegyűjtött anyag feldolgozásával bíztak meg. Az albizottságnak szeptember elsejéig kell befejeznie munkáját és megtennie jelentését a bizottságnak. Az anyag könnyebb feldolgozása céljából négy részre oszlott az albizottság: az egyik rész a szerződés aláírására vonatkozó vallo-másokból szerzi meg a szükséges anyagot. Itt az előadói tisztet Alexandrini és Bentolu képviselők látják el. A második albizottság szerepe a legfontosabb, amennyiben ez a chiffrizott levelek, meg-ejtett házkutatások eredménye alapján tesz jelentést arról a szerepről, amelyet a szerződés aláír-tásában a Skoda-művek igazgatósága vitt. Az elő-adók itt: Pausesti Miklós aradi szenátor, Millea és Damian képviselők. A harmadik albizottság az ország fegyverkezésének kérdésével foglalkozik, előadó: Bogdan Stefan, míg a negyedik a panama politikai részét kutatja. Itt Fotino és Floroiu föl-tik be az előadói szerepet. Mind a négy bizottság augusztus 25-ikén tartja ülését és a Maniu Gyula által felvetett hamisítások kérdésével is fog-lalkoznak.

— **Halálozás.** Halasi Nagy Béla általános ismert gyógyszerész rövid szenvedés után 62 éves korában ma Timisoarán meghalt. Az elhunyt husz évig volt Curticon önálló gyógyszerész, ami alatt általános tiszteletet és becsületet szerzett, majd Aradon működött, a legutolsó időben pedig Timi-soarán telepedett le, ahol egy munkában eltöltött élet után élvezte a jól megérdemelt pihenést. Ha-lasi Nagy Béla halálát özvegye, született Világ Etel, továbbá nevelt fia, Kurtág Sándor és meny-e, született Roth Annus, nevelt leánya, Kurtág Irén, férjezett Schull Lipót timisoarai gyógyszerész fe-lesege és kiterjedt rokonság, azonkívül sok jóba-rátja és tisztelője gyászolja. Temetése vasárnap délután lesz Timisoarán.

Mennyi gyémánt van a világon

Megbízható becslések szerint nyolcvanezer font sulyu gyémántmennyiség van a világon és a mennyiség kétharmadrésze, kétségtelül a női szépség emelésére használódik fel. Indiában bá-nyászták a XVIII. századig a legtöbb gyé-mántot, de innen mégis csak négyezer font ke-rült forgalomba. Ötezer font származik Brazi-liából, ahol a legértékesebb gyémánt található. Hatvannyolcezer font származik Afrikából és Ausztráliából. A forgalomban levő gyémántok értéke 12 milliárd dollárra becsülhető.

— **Emlékbélyeg az orosz sztratoszféra-repü-lők megörökítésére.** Moszkvából jelentik: A szov-jet-kormány elhatározta, hogy a Cseljuszkin hő-sei nevének megörökítésére emlékbélyeget bocsát ki. Ugyanakkor bélyeget adnak ki Mendelair, a hirneves orosz kémikus arcképével is.

— **Jugoszláviában betiltották a „Feketeszáru cseresznye” előadását.** Belgrádból jelentik: A leg-felsőbb cenzura-bizottság ma döntött a Fekete-száru cseresznye előadási joga tekintetében. A bizottság végképp betiltotta a darab előadását azzal az indoklással, hogy a darab magyar ir-re-denta célt szolgál.

— **Zsidóellenes zavargások egy litván város-kában.** Kovnából jelentik: Lapjelentések szerint csütörtökön este Schaulen litván városkában zsi-dóellenes zavargások voltak, amelyek során nyolc zsidó polgár kézzurásoktól és közel való dobálásoktól: súlyosan megsebesült. Ezek közül ötöt sulyos állapotban kellett kórházba szállítani. Az előző nap estéjén az egyik litván gyógyszerész vitába edegedett egy zsidó kereskedővel és a vi-ta verekedéssé fajult, amelynek során a gyógy-szerész megsebesült. Állítólag ez az esemény ro-bantotta ki a zavargásokat. A litvánok egy cso-portja csütörtökön este behatolt egy zsidó gyűlés-re és megtámadta a jelenlevőket, ugyanekkor a városi parkban is többen megtámadták az ott-tartózkodó zsidókat. A rendőrség szigorú vizsgá-latot indított az ügyben.

50.- LEIERT

250.000 Leit nyerhet!

Vegyén

Mentő-sorsjegyet!

Huzás szeptember 9-én,
Minden trafikban kapható.

Főbizományos:

GOLDSCHMIDT BANK R. T.

— **Különös bonyodalom gróf Csáky-Pallavi-csini neve körül.** A bécsi rendőrség átiratot inté-zett a budapesti rendőrfőkapitánysághoz és az iránt érdeklődött, hogy egy jelenleg Bécsben tar-tózkodó állítólagos gróf Csáky-Pallavicini Helmut viselheti-e ezt a címet. A gróftól előzőleg ugyanis dr. Sticherling Helmut-nak hívták és Németor-szágban élt. Állítólag Schleicher barátja volt és a június 30-iki események miatt menekült Németor-szágból Csehszlovákiába, majd pedig gróf Csáky-Pallavicini Helmut névre kiállított utlevéllel Bécs-be érkezett. A budapesti rendőrfőkapitányság meg-állapította, hogy a tényleges gróf Csáky-Pallavi-cini, aki mint idegenvezető az IBUSZ-nál műkö-dik, két esztendővel ezelőtt adoptálta dr. Sticher-linget. A magyar belügyminiszterium azonban az adoptálást nem ismeri el, mert az adoptáló előző-leg elmulasztotta arról a belügyminiszteriumot ér-tésíteni. Jelenleg tehát az a helyzet áll elő, hogy dr. Sticherling külföldön használhatja a gróf Csá-ky-Pallavicini nevet. Magyarországon azonban nem.

— **Rejtélyes kettős öngyilkosság Budapesten.** Budapestről jelentik: Ma éjszaka a Rókus kór-házban meghalt a leányával együtt öngyilkossá lett Brust Adolfné is. Halálával most már örök rejtély marad a kettős öngyilkosság oka.

Megmérgezte magát

Opályi Steiner Andor, előkelő oradeai földbirtokos

Tragikus öngyilkosság tartja izgalomban Oradeát. Opályi Steiner Andor egykor dus-gazdag földbirtokos 25 gramm veronállal meg-mérgezte magát és mire rátaláltak, halott volt. A megdöbbentő öngyilkosságról a következő-ket jelenti az *Aradi Közlöny* tudósítója:

Opályi Steiner Andor családjának a bi-hormegyei Vértesen volt nagykiterjedésű bir-toka. Későbbben a család vagyonának nagyré-szét elvesztette és opályi Steiner Andor, aki a társaságok közkedvelt tagja volt, Budapestre költözött. A hajdan dusgazdag földbirtokos állást vállalt a *Nadányi* Emil által szerkesz-tett 8 Órai Ujságnál, ahonnan később csak azért távozott, mert barátja és protektora, Nadányi Emil meghalt. Steiner Andor ezután csak nehezen tudta a megélhetéséhez szüksé-ges összeget előteremteni és egy egyszobás lakásban lakott a magyar fővárosban.

A földbirtokos, akinek most is előkelő ro-konsága él Oradeán, évente többször látoga-tott ie. annál is inkább, mert Oradea volt ked-venc tartózkodási helye. A legjobb barátja volt az időközben szintén öngyilkossá lett dr. Dé-nes Sándornak. Barátja végzetes tettének el-követése napján éppen Oradeán tartózkodott. Steiner Andort nagyon lesújtotta barátja ön-gyilkossága. Lakást bérelt a Bulev. Reg. Fer-dinand-ut 19. számú házában. A magánház felügyelője és annak felesége szolgálták ki, minden délelőtt 10 órakor keltették fel a föld-birtokost. Ma délelőtt a felügyelő felesége nem tartózkodott odahaza és azért annak fér-je kopogott be Steiner Andorhoz, azonban nem kapott választ. A házfelügyelő benyitott és az ágyhoz sietett, hogy felébressze a falfelé for-duló férfit, de akkor a legnagyobb megdöbbe-nésére azt látta, hogy Steiner Andorban nincs élet. Értesítette a rendőrséget és a mentőket. A rendőrorvos már csak a beállott halált kon-statálhatta.

— **Számos női bajnál reggel, éhgyomorra fél-pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűviz végtelen nagy megkönnyebbülést szerez** azáltal, hogy a belek tartalmát felhigítja és akadálytala-nul kiüríti, azonkívül az emésztőszervek működé-sét lényegesen előmozdítja. A nőgyógyászati kli-nikák bizonyítványai tanúsítják, hogy az igen enyhe hatású *Ferenc József* vizet, különösen a szülészeti osztályon, a legjobb eredménnyel al-kalmazzák.

— **Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**

VOITEK: Bulev. Regina Maria,
BERNÁT: Lângă Gară (vasutállomásnál.)
DANCIU: Piata Mihai Viteazul,
BERGFR: Calea Saguna.

— **HÉTFŐN az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:**
ANGEL: Piata Catedral,
KESZTENBAUM: Str. Ghiba Birta,
OMESCU: Bulev. Regina Maria.

Kozmetika

Legújabb pakkolással: Mandula, Eper, Citrom, H₂O₂, Bürow, Kenés stb. tüntet el pattanást, szeplőt, ráncot stb. Hajszálak, szemölcsök eltávolítása. 8359

FELTER
Ortutay-palota.
Tanítvány kiképzés.

— Lezuhant a Bata-cipógyár harmadik repülőgépe is. Párisból jelentik: Orange közelében tegnap lezuhant egy repülőgép. A repülőgép utasai, négy csehszlovák állampolgár, akik a Bata-gyár tisztviselői, és a pilóta életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Érdekes, hogy — mint emlékeztet — a Bata cég megalapítója: Bata Tamás is repülőgépszerencsétlenség áldozata lett, később pedig ugyanígy vesztette életét a Bata gyár egyik mérnöke. A négy Baia tisztviselő balesete a harmadik, amikor a Bata-gyár gépeivel történt súlyos szerencsétlenség.

— Egy egész vonat a Ganges hullámaiba sodródott. Londonból jelentik: Bombayból érkező jelentés szerint csütörtökön délután Tatna hindosztáni város közelében szörnyű szerencsétlenség játszódott le a Gangeszen. Egy vonatkomp vonat kötele váratlanul elszakadt és a hatalmas folyam sodra a szerelvényt leborította uszó talpazatáról. A vonat a következő percben eltűnt a hullámokban. Eddig 170 halottat hoztak a felszínre a buvárruhás mentőcsapatok, ezenkívül 36 súlyos sebesültje van a katasztrófának.

— Az aradi róm. kath. magyar elemi iskolában és leánygimnáziumban a beiratások szeptember hó 1-4-ig ejtetnek meg, délelőtt 9-11 óráig. Az I. gimnáziumba a felvételi vizsga és a javítóvizsgák 5-én tartatnak meg. Mivel a törvény értelmében ezen iskolába csak magyar anyanyelvű és róm. kath., ref. és evang. vallású növendékek vehetők fel, a t. szülők a beiratásig rendezzék az esetleges kétséget a nemzetiséget és a vallást illetően. Nem magyar és nem a nevezett vallású növendékek csupán mimiszteri engedéllyel iratkozhatnak be ezen iskolába, a t. szülők szept. 1-ig szerezzék meg ezen engedélyt. Nem magyar nevű, de mégis magyar anyanyelvű tanulók szülei az illetékes városi hatósággal igazolhatják a beírandó gyermek nemzetiségét. Igazgatóság.

— Orvosi hír. Dr. Székely László hazaérkezett.

— Román írók és művészek a szovjet színházi ünnepségen. Bucurestiből jelentik: Romániát a moszkvai színházi ünnepségeken a következő képviselők hivatalosan: Maria Filotti, a Nemzeti Színház művésznője, Ion Marin Sadoveanu a színházak vezérigazgatója, Blazian ujságíró és Paculescu író. Az első Romániából Szovjetországba utazók szeptember negyedikén indulnak és az utolsó részükre a varsói szovjet követség látta-mozza. A színházi ünnepségek szeptember elsejétől szeptember 10-ig tartanak.

— Szombati aradi mulatságok. Jól sikerült kerti mulatságot rendezett szombaton este az Aradi Torna Egylet. A SGA. nagyszerű rendezőgárdája megmutatta, hogy a futballon kívül a mulatságokhoz is ért. A közönség a klub klubhelyiségében az Avram Jancu téren, csaknem a reggeli órákig szórakozott. — Az aradi Hakoah sportegyesület nagy sikerrel ismételte meg a már „hagyományoszámba menő” fagyaltestét. Bár a fagyalt mindenkit lehűtött a siker igen meleg volt és a hangulat kelőleg emelkedett. Attrakció is volt, amennyiben Körösladányi mester mutatta be képességeit. A rendezőség dr. Salamon I. Béla elnökkel az élén munkálkodott az est sikeréért — teljes sikerrel. — Szüreti mulatságot rendezett az aradi Stiaszny kaptafagyár alkalmazottainak sportegyesülete az USA. A szüreti mulatságot a Str. Consistoriului 50. szám alatt a Sipos-féle vendéglőben tartották meg. A kitűnő hangulatban lefolyt estély számos újabb hívet szerzett az USA kiváló együttesének.

— Házbérkülönbözeti összegeket az alábbiak felvehetik a pénzügyigazgatóság első emeletén működő kintalási osztályban átveendő okmányok alapján: Haits Eidam-üzem 2880 lej, Ehrenfeld Samuel 2800 lej, Pollák Vilmos 1920, Bernstein Emánuel 2160, Holzeisen Józsefné 3680, özv. Watz Valentiné 4992, Stoll Emanuel 5600, Korányi Barna dr. 6480, Hirsch Jenő és felesége 6240, Löwy Markus 2440, Hajas Illés 3264, dr. Katona János 7200, Balogh Pável és felesége 7680, Binder Károly 5800, Stern Lipót és felesége 7200, Gerő Gyula és felesége 1164, Petrisor Ilona 1344, Astra-gyár 62.904, Quirini Sándor 7200 lej.

— Chilevitz Rózsi Montessori magánóvodájában a beiratkozások már megkezdődtek naponta délelőtt 9-12, délután 3-5 között.

Ha szereti egészségét,
Ferment-ecettel savanyíts!
Ezért a jót szeressük:
Salátához, uborkához
Ferment-ecetet vegyünk!

Kapható minden jobb fűszerüzletben ½ és 1 literes üvegekben. 3174

— Saljapin leányának esküvője. Bécsből jelentik: Ünnepélyes keretek között folyt le a kitzbühli-Lamberg-kastélyban Saljapin egyik leányának esküvője. A neves operaénekes nemrégiben Kitzbühli-ben telepedett le és itt tartották meg most leányának esküvőjét. A kastély egyik termében, amelyet csodás növények díszítettek és amely gyertyafényben ragyogott, egyszerű oltárt állítottak fel. Amikor a menyasszony a terembe lépett, édesapja eléje sietett és ekkor a menyasszony letérdelt apja előtt, ez pedig áldását adta rá. Az esküvőn az előkelő vendégek egész sora jelent meg. Saljapin leányát egy francia gróf vette feleségül.

Benzin — tengervizből

Rouenből jelentik: Az elmúlt napokban bizottság érkezett Rouenba Albert Saheurs kísérleteinek tudományos ellenőrzése végett. A bizottság tagjai között a francia hadügyminiszterium szakértői, az állami technikai szolgálat főtisztviselői, valamint külföldi katonai attasék szerepeltek. Albert Saheurs — a Párisba érkezett jelentés szerint — tengervizből egy benzinhoz hasonló anyagot állított elő, amelynek termelési költségei literenként 3 centimes-t tesznek ki. A gyártási titok eladásáért Saheurs nem kisebb összeget mint — két milliárd frankot kér. A szakértők vizsgálata állapítja majd meg, hogy valóban forradalmi újításról vagy pedig rafinált csalásról van szó. Ugy a tudományos, mint az ipari körök fokozott érdeklődéssel tekintenek a vizsgálat eredménye elé.

— Eljegyzés. Udvarhelyi Bodroghy Boriska és dr. Illosva Agoston jegyesek. Budapest, 1934. augusztus hó.

— Házasság. Fleischer Juliska (Pancota), Spitzer Lajos, a Spitzer Salamon Fiai fakereskedő cég tagja (Timisoara), folyó hó 19-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megmérgezte magát egy radnai kereskedő. Radnai tudósítók jelentik: Zalay János 29 éves radnai kereskedő tegnap megmérgezte magát. A kereskedő különváltan él feleségétől, aki tizenkilenc hónapos gyermekével Masloc községben lakó szüleihez költözött. Tegnap délután Zalay Masloc-ra utazott, hogy a gyermeket feleségétől elhozza, az asszony azonban elutasította férje kérését, sőt fivére ki is utasította a házból Zalayt. A kereskedő a ház előtt álló autótaxiba ült, ahol a már előre elkészített mérget, egy kis üveg lugköldöt megitta. Súlyos állapotban szállították kórházba, s gyomormosást alkalmaztak, azonban felépüléséhez kevés a remény.

— Vasárnap délután 5 órakor kezdődik az aradi Lloyd Clubban a szövetség által rendezett Arad-Békéscsaba városközi bridge-verseny. Részt vesznek Békéscsaba részéről: Stern Sándor, dr. Dietrich László, Dzurik József, Schwartz Sándor és Weisz Kálmán. Aradi részről: Fényes Lóránt, dr. Hoffmann Lajos, Mihalik Gyula, dr. Schannen Béla, Sebestyén Ede és Stein József. A vendégek vasárnap délután a gyorsan érkeznek összesen tizennégyen. Előreláthatólag 80 leosztás kerül lejátszásra, forgó-rendszer és tízes pontozás alapján.

— Mit kíván Ön? A fájdalmak azonnali csillapítását? Vagy az Önt kínzó baj megszüntetését? Ha a szervezet bizonyos anyagokat nem választ ki teljesen, ha hűgysav gyülemlik fel a szervezetben, akkor jelentkeznek rheuma, köszvény és a legkülönbözőbb idegfájdalmak s jókedvünk mindörökké oda van. Ezren és ezren vásárolnak ilyenkor gyógyszerkészítményeket, melyek az idegek letompítása által csakis pillanatnyi enyhülést okoznak. Ha azonban a bajt gyökerében akarja megtámadni és teljesen meggyógyítani, az ártalmatlan csirákat kipusztítani, s a hűgysavvelesleget feloldani, akkor vegyen Togal-t. Togal minden kívánalomnak megfelel! Még elhanyagolt esetben is segít és teljesen ártalmatlan a gyomorra, szívre, vesékre és más szervekre. A világ minden tájékán több mint 15 éve nagyszerűen bevált, több mint 6000 orvos ajánlja! Tegyen még ma egy kísérletet! Togal minden gyógyszerárban kapható.

— Turista-katasztrófia. Torinóból jelentik: A Montblanc olaszországi részén négy turista megkísérelte a hegy megmászását. Amikor a menedékház felé tartottak és egy glecseren áthaladtak, két turista a mélységbe zuhant. Társaik segítségükre siettek, de csakhamar megállapították, hogy a lezuhant turisták halálrauzták magukat. Olyan helyre zuhantak ahonnan csak nehezen lehet holttesteiket elszállítani.

ZELIO

Leghatásosabb szer a patkányok és egerek kiirtására.

Kérjen csak a ZELIO-t!

CERTAN

Poloakák és rovarok gyors kiirtására.

Használjon csak a CERTAN-t!

Revolveres uccai harc két ploesti-i kávéház személyzete között

Ploiestiből jelentik: Különös harc folyt le ma Ploiesti egyik uccáján. A Tica Neagu vendéglős és kávéháztulajdonos személyzete, a tulajdonos által megadott jelre kövekkel és székekkel megdobálta a szemben lévő konkurens kávéház ablakait. A szembelevő Stilovits kávéház személyzete sem volt rest és a támadásra revolver tüzzel válaszoltak. Formális harc keletkezett a két kávéház személyzete között és a tulajdonosok irányították a csatát. A harc folyamán több járókelő és piccoló megsebesült és a kivonult rendőrség csak nagy küzdelem után tudta a rendet némileg helyre állítani. A sebesülteket a kórházba szállították, míg a két kávéház személyzetét a tulajdonosokkal együtt letartóztatták.

— Az áradás következtében bedőléssel fenyeget a brailai Nemzeti színház. Brailából jelentik: Az áradások következtében a brailai Nemzeti Színház épülete bedőléssel fenyeget. A színház közelében levő épületek is súlyosan megrongálódtak.

— Angol tanfolyam a Wizoban. Dr. Neumann Miksáné londoni utjáról hazaérkezett és ismét átvette az angol nyelvkurzus vezetését. A beiratkozások pontos idejéről külön értesítjük tagjainkat.

— A legmodernebb kozmetikai szalon Aradon két oly ambiciózus uriaszóny. Fodorné és Weinfeldné vezetése alatt működik, akik mindketten alapos és hosszas külföldi tanulmányok során, majd ezt követően hatalmas prakszis folytán érdemelték ki a hölgyközönség őszinte elismerését. Fodorné és Weinfeldné kozmetikai szalonja modern berendezésével és szakmai felkészültségének sokféleségével vivta ki vezetőhelyét Aradon a melyben a két uriaszóny valóban tudomány és egyben művészetté fejlesztette ki a kozmetikát, a melyet — kivételektől eltekintve — minden komoly hozzáértés nélkül végeztek eddig olyan vállalkozások, amelyek kizárólag fizleti alapon, minden előképzettség nélkül kezdtek működéshez. Fodorné és Weinfeldné szalonja az Alexandri-ucca 3. szám alatti házban Arad vezető-hölgyközönségének ma legkedveltebb kozmetikai intézete, a melyben mindenki valóban megtalálhatja azt, ami a legmagasabb igénynek is megfelel.

— Biztos fellépés. Milyen értékes az öntudat, hogy jól nézünk ki. Nemcsak a fellépés lesz biztosabb, hanem az eredmény is nő. Egy elővigyázatos és szakszerű bőrápolás az elismert Nivea-Creme használata által, biztosítéka egy friss, tiszta arcbőrnek, amely mindenkinek jövőjére nagyon előnyös.

URANIA

MA, vasárnap 3 (més.), 5, 7¼, 9¼ órakor

VICTOR vagy VICTORIA!

Az év legszenzációsabb operettje. Főszerepben:

Renate Müller, Hermann Thimig

Minden előadás keretében föllép az Irni és szá-

molni tudó 615 csodakutya

RIN-RIN-TIN II.

és a közönség kedvence. Az akrobata pinosi

PIM-PI.

SPORT KÖZLÖNY

Kisorsolták az aradkerületi bajnokság valamennyi csoportját

Szeptember 9-én kezdődik a bajnoki évad, csak a másodosztály B-csoportja indul 2-án

Az aradkerületi bajnokság sorsolását pénteken este ejtették meg az Alkerületi Sportszövetség helyiségében. Ezévből néhány új csapat affiliálásával, a másodosztály létszáma — annak ellenére, hogy a Soimi-CFR-t és a Juventus-t az első osztályba sorozták — annyira megnövekedett, hogy két csoportba kellett osztani a csapatokat, amelyek így párhuzamos kategóriában küzdenek a másodosztályban. Az A) csoportban 8, a B) csoportban kilenc csapat vesz részt. A szövetségi díj küzdelmeire 9 csapat, tartalékgárdája nevezett, míg az ifjúsági bajnokságban még a tavalyi 14-es létszámnál is több jelentkező akadt: számszerűen 16, akik itt is párhuzamosan két osztályban fognak mérkőzni.

Valamennyi csoportban, a másodosztály B) kategória kivételével, szeptember 9-én indulnak meg az őszi idény küzdelmei és alatt aduik az elsőosztályú bajnokság, valamint a másodosztály A) csoportjának őszi sorsolását, míg a többi csoportot legközelebb fogjuk leközölni. A másodosztályú bajnokság B) csoportjának sorsolásába ugyanis hiba csuszott bele, amely a szövetség figyelmét elkerülte és a sorsolás csak a hiba korrigálása után lesz ieközölhető. Az első osztály, valamint a másodosztály A) csoportjának sorsolásai a következők:

I. osztályú bajnokság: Szeptember 9.: Transylvania—Tricolor, Olimpia—Hakoah, Juventus—CAA, SGA—Intelegerea, Unirea—Soimi. Szeptember 16.: Transylvania—Hakoah, Olimpia—Juventus, CAA—SGA, Intelegerea—Unirea, Soimi—Tricolor. Szeptember 23.: Unirea—Tricolor, Olimpia—Transylvania, Hakoah—CAA, Juventus—SGA, Intelegerea—Soimi. Szeptember 30.: CAA—Intelegerea, Transylvania—Unirea, SGA—Olimpia, Tricolor—Juventus, Soimi—Hakoah. Október 7.: Hakoah—Juventus, SGA—Transylvania, Intelegerea—Tricolor, CAA—Unirea, Olimpia—Soimi. Október 14.: Tricolor—Hakoah, Transylvania—CAA, Olimpia—Intelegerea, Unirea—SGA, Soimi—Juventus. Október 21.: Juventus—Transylvania, Hakoah—Intelegerea, Unirea—Olimpia, SGA—Tricolor, CAA—Soimi. Október 28.: Tricolor—Olimpia, Intelegerea—Transylvania, Hakoah—SGA, Juventus—Unirea. November 4.: Unirea—Hakoah, CAA—Olimpia, Intelegerea—Juventus, SGA—Soimi. November 11.: Soimi—Transylvania, Tricolor—CAA.

II. osztályú bajnokság A) csoport: Szeptember 9.: Astra—Concordia, USA—CAR, Lyra—Crisana, Alimentatie—Patria. Szeptember 16.: Concordia—USA, CAR—Lyra,

Crisana—Alimentatie, Patria—Astra. Szeptember 23.: USA—Lyra, Crisana—Patria, Alimentatie—Concordia, Astra—CAR. Szeptember 30.: CAR—Crisana, Lyra—Alimentatie, Lyra—Concordia, USA—Astra. Október 7.: Astra—Lyra, Concordia—Crisana, Patria—USA, Alimentatie—CAR. Október 14.: Crisana—Astra, Alimentatie—USA, Lyra—Patria, Concordia—CAR. Október 21.: Concordia—Lyra, Astra—Alimentatie, USA—Crisana, CAR—Patria.

Chinezul - AMEFA, Parangul CFR - SGA a vasárnapi főesemények

A vasárnapi futballprogram mindössze két aradi meccsből áll, de mindkettő oly nagyszabású sporteseménynek ígérkezik, amilyenben már régen nem volt része az aradi közönségnek. Az AMEFA a timisoarai Chinezullal, az SGA pedig a petrosani-i Parangul CFR-el méri össze erejét és mindkét mérkőzés nagyon érdekesnek és nívósnek ígérkezik. Alább adjuk a vasárnapi biróközlést:

Gloria-CFR pálya: 16.00 óra: SGA—Parangul-CFR, bíró: Burdán, határbírók: Schneider és Karlich. 17.45 óra: AMEFA—Chinezul, bíró: Maccan, határbírók: Oprita és Ardelean.

Pecicai pálya: 17.00 óra: Transylvania—CAR, bíró: Pálkás.

Három atlétával startol a CAA

a predeáli Károly-kupa-versenyen

Vasárnap kerül lebonyolításra Predeálon a Károly kupaért lefolytatandó atlétikai verseny, amelyen az ország valamennyi számottevő atlétája részt vesz. Aradról a CAA képviselteti magát három atlétával és pedig Havalcz, a diszkoszvető rekorder, Fritz, a súlydobóbajnok és Kaupert vesznek részt a versenyen. Havalcz diszkoszvetés és súlydobásban, Fritz súlydobás, diszkoszvetés és kalapácsvetésben, Kaupert pedig magasugrásban áll starthoz. Ha az aradi versenyzők tréningformáikat elérik, úgy a Károly-kupa pontversenyben az elsők között végezhetnek.

O Legjobb csapatával játszik a CAA Timisoarán. Az aradi atlétacsapat, mint azt megírtuk, vasárnap Timisoarán vendégszeropel, ahol a CAT lesz az aradiak ellenfele. A meccs az Electrica-pályán kerül lebonyolításra és a CAA a következő összeállításban fog kiállni: Czinczér—Vass, Pataki—Kuluncsics, Toller—Ködmön—Matyók, Schröffer, Miklóssi, Párducz, Simon.

Németország nyeri a Smith-serleget, Magyarország a magyar-német uszómérkőzést

Magdeburgból jelentik: A péntek estig lebonyolított uszós számok betudtával, Németország biztosan vezet a Smith-serlegért folytatott küzdelemben Magyarország előtt, de a két ország közti uszómérkőzésen, amelybe minden egyes versenyszámban egy-egy előre meghatározott versenyző teljesítménye a mérvadó, a magyarok vezetnek. A Smith-serlegben 1. Németország 52 pont, 2. Magyarország 40 pont, 3. Olaszország, míg a magyar-német uszómecsen a magyarok 20:12 arányban biztosan vezetnek.

O Törpe-villámturna a Gloria-pályán: Vasárnap délelőtt 8 órai kezdettel, a Gloria-CFR rendezésében törpe-villámturna kerül lebonyolításra, amelyen hét törpecsapat vesz részt. Tekintettel a törpe csapatok nagy játék-készségére, nívós küzdelmek várhatók.

O 2:0 arányban vezet Németország a DC mérkőzés során Románia ellen. Berlinben pénteken indultak meg a küzdelmek a román és német Davis Cup csapatok között és az első egyest a németek nagy fölényrel nyerték: Heckel 6:1, 6:1, 6:0 arányban nyert Schmiedt ellen, míg von Cramm 6:1, 6:2, 6:3 arányban győzte le Hamburgert.

O Luchide lemond a nemzeti bajnokság bizottságában viselt tisztségéről. A futballszövetség közgyűlése előtt az ellenzéki követelések egyik főpontja Luchide Octavnak a szövetségi vezetőségből való eltávolítása volt. Ez az „óhaj” rövidesen megvalósul, mert Luchide a közeljövőben lemond egy a nemzeti bajnoksági bizottságban, mint a Román Kupabizottságban viselt tisztségéről.

O Satul-nou SC—Chisineu-Cris SC 4:2 (0:1). Góllövők: Tanács (2), Virág és Combos, illetve Gáspár és Nadabán (11-esből).

O Uj csapattal áll ki a Hungária a debreceni négyes tornára. A Hungária, amely a Boeska rendezésében vasárnap és hétfőn lebonyolításra kerülő négyes futballtornán a bécsi Vienna és az ungvári SK Rüssj mellett részt vesz, új csapattal startol, amely a következő: Szabó I.—Mandl, Biró—Egri, Szabó IV., Dudás—Ticska, Kardos, Cseh, Kiss, Szabó III. A standard-jánckosok közül Turayt gyomorbántalmak akadályozzák a játékban és így a Hungária nélkülözni kénytelen a kitűnő csatárát.

A devai rablógyilkosság tetteit elfogta a csendőrség

Deváról jelentik: Beszámoltunk arról a vakmerő rablótámadásról, amelyet a deva-fornádai uton négy álarcos bandita követett el a devai Discom-kirendeltség áruszállító autójára ellen. A banditák megállították a gépkocsit, megrohanták utasait és Padurean Roman söffört, aki ellenállt, irtózatossággal, baltákkal valóssággal felapritották. Özv. Krausznt, az autó alkalmi utasát, agyba-főbe verték, párezer lejt zsákmányoltak, azután elmenekültek. Az aznapi bevétel eredményét: 130 ezer lejt. Boldura Traian, a cég pénzesbeszedője, a dolmány közé rejtette el s így azt sikerült megmenteni a rablótól.

Ujabb jelentés szerint Corbu kapitány, a devai csendőrszázados parancsnok, hosszas hajszát követően elfogta a kegyetlen gyilkosokat, Tod Petru Fornadia községbeli közismert tolvaj és bűnöző, valamint három földműves személyében. A letartóztatottak hosszú és makacs tagadás után megtörttek és bevallották, hogy ők követték el a rablógyilkosságot.

Tod Petru, a banda vezére, elmondotta azt is, hogy már pár nappal ezelőtt is megkísérelte — akkor még csak egyedül — a „Discom”-autó kifosztását, de a terv nem sikerült. Tod az országuton intégetni kezdett az autónak, hogy vegyék fel, de a vezető élt a gyanúperrel és tovább hajtott. A sikertelen kísérlet után Tod bandát szervezett és annak segítségével véghez is vitte a gaztettet.

A négy banditát pénteken átadták a devai ügyészségnek.

Ha bármilyen utlevélre vagy vizumra van szüksége,

forduljon bizalommal az

„Amerika” utazási és vizumirodához,

ahol mindent a leggyorsabban és legolcsóbban intéznek el.

Társasutazásokról u. m.: a Chicagói világkiállításra az „Európa”, „Bremen”, „Empres of Britain”, „Italia”, „Róma”, „Augustus” és „Conte di Savoia” gyorshajókkal, a Nordkapra és a Földközi tengerre, prospektusokkal mindenkinek dímentesen és készséggel szolgálunk. — Most megjelent prospektus: 4 világváros: Páris, New-York, London, Berlin. 3249

„Amerika” utazási és vizumiroda Arad, Str. Eminescu 3.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kitünő gyümölcsstermésünk van és mégis kiszorulunk legfőbb piacunkról: a szomszédos Csehszlovákiából

Szállítási nehézségek miatt megelőznek bennünket a szerb, az osztrák és az olasz kiviteli cégek. — Szállítványaink husz százaléka megromlik. — „A belső gyümölcsstermelők és kereskedők sürgős orvoslást kérnek,“ — mondta egy aradmegyei nagytermelő, aki most érkezett haza Prágából. — Megdöbbentő adatok — elvesztett milliókról

Többször szóváltottuk lapunkban, hogy különböző korlátozó intézkedésekkel rendkívül megnehezítik elsőrendűnek ismert gyümölcsaink exportját, amely pedig számottevő hasznot jelentene az ország lakosságának. Ugyanis nemcsak Arad- és Hunedoaramegyében, hanem más vidékeken is az olasz gyümölcsökhöz hasonló csemegék teremnek, amelyek azonban a rettenetes szállítási nehézségek miatt részben a fákön pusztulnak el, mert üzletileg nem fizetődik ki azoknak leszedése sem. A Bucarestiben legutóbb létrejött román-cseh új kereskedelmi egyezmény értelmében tudvalevőleg az eddiginél fokozottabb mértékben, árucserérendszer alapján kellene Csehszlovákiába gyümölcsöt exportálni, de, sajnos, ezt a megengedést nem használhatjuk ki kellő mértékben. Ugyanis az exportunkra súlyosan nehezítő sokféle tilalmi rendelkezésen kívül még a vasutak késedelmessége is akadályozza kivitelünket. Egy aradmegyei nagytermelő, akinek jó összeköttetései vannak Csehszlovákiában, most tért vissza Prágából és az alábbi érdekes adatokat közli:

— Megdöbbentő állapotot állapítottam meg, hogy Csehországban a mi gyümölcsainkből van a legkevesebb. A szerb, az osztrák és az olasz gyümölcsökkel csinálják ott a legnagyobb üzleteket, mert azokban az országokban különleges gondot fordítanak a gyümölcskivitel elősegítésére, speciális hűtővagonokban szállítják és ezáltal teljesen friss állapotban érkeznek meg az áruk. Legutóbb mi is több vagon gyümölcsöt szállítottunk Prágába, de azoknak 20

százaléka megromlott, mert — leszámítva az egyéb nehézségeket — a szállítás maga 3—5 napot vett igénybe és a nagy melegben az áru részben elpusztult. Emiatt egy hétig senkinek sem volt bátorsága exportálni. Ujabbban Románia egyes dus vidékeiről kemény téli almát szállítanak, amelyek nehezebben romlanak meg. Rendkívül érdekes, hogy Csehszlovákia évente 30—40 millió kilogramm külföldi gyümölcsöt használ fel. 1933-ban 35 millió csehkorona (kb. 175 millió lej) értékű gyümölcsöt vitt be Csehszlovákia, holott 1932-ben még csak 26 és fél millió csehkorona volt a gyümölcsimport összege. Ez utóbbi summából Szerbia 12 millió csehkorona, Olaszország 5 millió, Ausztria csaknem 6 millió, Románia csupán 880 ezer csehkorona értékű gyümölcsöt vitt Csehországba. Sajnos, mi 1932-ben és 1933-ban is erősen lemaradtunk. A múlt évben pl. Olaszországból több mint 13 millió csehkorona értékű friss gyümölcsöt szállítottak oda. Az olasz gyümölcs ára átlag kilónként 3 és fél csehkorona, mert prima állapotban érkezik meg. A romániai gyümölcs is kitünő, de mert törődötten jut oda, kilónként csak 2 csehkorona. A jugoszláviai gyümölcs kilója Csehországban 1.60—1.70 csehkorona, míg a Csehországban termelt kevés gyümölcs ára 1—1.50 csehkorona között változik.

— Az embernek fáj a szive — fejezte be az informátor — ha azt látja, hogy közigazgatási és szállítási bajok miatt sokmilliók haszonból esünk el mi, romániai termelők.

Speciális adóbonokat bocsátanak ki az 1932—33. évi adótarozások kifizetésére

Az új adóbonokkal csak az fizethet, aki közvetlenül az államtól kapta — Meglepetést keltő rendelet érkezett az aradi behajtási pénzügyigazgatósághoz

Egy héttel ezelőtt részletesen beszámoltunk arról, hogy az aradi pénzügyigazgatóságnál megkezdődött az állam hitelezőinek az 1934. április 1-ig terjedő követelésükbe való adókompenzálás, másszóval: a kincstárral szemben fennálló követelésükbe betudhatják az ez év április 1-ig fennmaradt adójukat.

Ezt az óriási jelentőségű miniszteri intézkedést tegnap kiegészítette az aradi behajtási pénzügyigazgatósághoz érkezett 139.048. számú pénzügyminiszteri rendelet, amely félre nem magyarázhatóan közli, hogy a jelenleg forgalomban levő adóbonokkal csak az 1931. december 31-ig terjedő köztartozások fizethetők ki, tekintet nélkül arra, hogy a bontulajdonos közvetlenül kapta-e az amortizációs pénztártól, vagy pedig mástól vásárolta.

A rendelet szerint az állam legközelebb különleges rendeltetésű, új adóbonokat fog kibocsátani, amelyekkel az 1932—33. évi

köztartozásokat fizethetik ki azok, akik közvetlenül az államtól kapják az új adóbonokat, az államkincstárral szemben fennálló, ugyancsak 1932—33. évi követelésük fejében.

A rendelet idevonatkozó része így hangzik: „Az 1932. és 33. évi követelések ellenében kibocsátandó új adóbonokkal csak azok kompenzálhatnak ugyanazon időre szóló adótarozásokat, akik saját követeléseik kiegyenlítésére kapták, azokat tehát mások számára nem lehet forgalomba hozni. Az adóhivatalok mindazonoknál az adóbonoknál, akik ilyen különleges új bonnal fogják tartozásaikat kiegyenlíteni, pontosan kötelesek megállapítani, hogy milyen követelésük ellenében kapták az államtól az adóbonot. Az 1932—33. évi adótarozásokat senki sem fizetheti ki mástól vásárolt adóbonokkal, mert azokkal a bonok eredeti tulajdo-

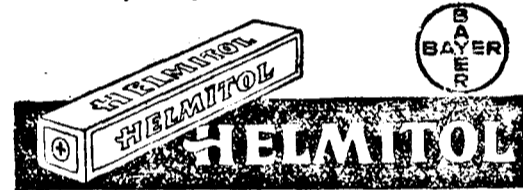

nagyszerű fiatal ember, mindig jókedvű — mindig tettekre sz.

Nemcsak külsőleg friss, belsőleg is az. Ép oly tiszta belül, mint kívül.

Helmitolt szed, mert jól tudja, hogy mennyire fontos a hólyag-, vese- és vizeletvezetékek tisztántartása, jól tudja, hogy ezáltal fájdalomtól kiméli meg önmagát, olyan fájdalomtól, amelyek nemcsak most okoznának szenvedést, hanem hosszú évek múlva is.

Épen ezért minden tavasszal és ősszel tegyen eleget a belső higiéniának: Tartson HELMITOL kurát! Belül ép oly tiszta, mint kívülről!

nosaj csupán saját köztartozásaikat kompenzálhatják“.

Ez a váratlan rendelet bizonyára nagy meglepetést kelt, mert eddig ilyen új rendelkezésű adóbonok kibocsátásáról illetékes személyek soha sem beszéltek. (b. l.)

Tizenhét milliárd lejről két és fél milliárdra csökkent gabonakivitelünk

A németországi cégek magas árakat kínálnak

Bucarestből jelentik: A gabonakormánybiztosság intenzíven működik és megállapította, hogy 1931—32-ben 18.3 milliárd lej, 1933—34-ben azonban csupán 2 és fél milliárd lej értékben tudunk gabonát exportálni és mert az idén már egyáltalán nem lesz buzakivitel, a csökkenés óriásinak mondható. Ez egyik fő oka annak, hogy a Nemzeti Bank csak igen kevés devizával rendelkezik. A kormánybiztosság konstatálja, hogy ez évben is 180—200 ezer vagon búzára van szüksége az ország lakosságának, ami az idei termésből és a tavalyi feleslegből kitelik, azonban exportra nincs kilátás.

A gabonaexport szindikátus Bucarestben székelő igazgatósága közli, hogy újabb búzából nincs elég felhozatal, mert teljesen lecsökkentek az exportkilátások. Kukoricában is áresés tapasztalható. Németországi cégek elég magas árakat kínálnak a gabonanevelőkért, de a márká ingadozása miatt a romániai exportőrök vonakodnak üzletet kötni, mert 7 és fél százalékos kompenzációs prémium mellett se felelne meg nekünk. Általában a mi gabonáraink fölülte állanak a világgiazi áraknak és ezért 20—25 százalékos prémium mellett sem versenyképesek.

= Ahol drágább a víz, mint a benzin. Mint ismeretes, egész Amerikában évtizedek óta nem tapasztalt szárazság pusztít, amely miatt nagymértékben felszokott a hidegvíz ára. A Reuter sajtóiroda például azt jelenti Oklahoma Cityből, hogy ott a nagy autótulajdonosok egy gallon hidegvízért 30 centet, egy gallon benzinért pedig csak 17 centet fizetnek, mert a benzint könnyebben meg lehet szerezni, mint a hidegvizet.

Aradiak PESTEN a

METROPOLBA szállnak

VII., Rákóczi-ut 58.

306

150 szoba, hideg-meleg folyóvízzel, telefon, rádió, központi fűtés és csengőt nőtő elektromos fényjelzőkkel. Patinásírú kiváló konyha. Valódi erdélyi különlegességek. A Sörözőben a rádióból közismert **Pertis** Pali és orgányzenekara muzsikál. A gyönyörű új télikertben táncos vacsorák, **Pityó** jazz-band. Modern kávéház, 6 telefonfülkével.

Szobák P. 4.—tól.

Teljes penzió P. 9.—tól.

Ha Bukarestbe utazik szálljon meg a

GRAND HOTEL Lafayette - ben.

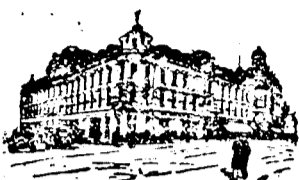

Szállodánk a főváros szívében a Calea Victorián fekszik. 250 nyugateurópai kényelemmel berendezett szobában hideg és meleg víz, telefon, fürdőszobák.

Teljes penziót (szoba, reggeli és étlap szerinti választható 3-3 fogásos ebéd és vacsora) már három napi tartózkodásnál is 300 leitől nyújtunk.

Gyönyörű hall, fogadó és társalgó termek, író, olvasó szalon, terraszkerf. Iskolázott, fegyelmezett, magyarul is beszélő személyzet.

Minden vonatnál kényelmes autobuszunk és tolmácsunk várja vendégeinket.

Elvünk: „Mindent a vendégért”!

GRAND HOTEL LAFAYETTE

Az aradi adófellebbezési bizottság feltünéstkeltő döntése:

„a kereskedőcégek új befektetéseinek amortizációja nem vonható le az adóalapból” — A törvénnyel szemben ismét irányadóul fogadták el a legfőbb adóbizottság határozatát

Érdekes határozatot hozott legutóbbi ülésén az aradi adófellebbezési bizottság, amely szembehelyezkedett az adótörvény 31. szakaszának 6-7. pontjával és a bucaresti-i Comisia Speciala (Legfőbb Adóbizottság) ez év júniusában hozott határozatát fogadta el irányadóul, amely ártalmas a kereskedő cégek működésére.

A fentemlített törvényszakasz azt tartalmazza, hogy a kereskedelmi- és iparvállalatok, tehát a céghivatalban bejegyzett összes cégek által műhelyükbe, üzletükbe fektetett új tőke amortizációja levonandó az évi adóalapból. A törvényszakasz szerint az ingóságokba fektetett tőke 15 százaléka, az ingatlanok 5 százaléka, a lakás ingatlannál pedig 3 százaléka tekinthető olyan amortizációs összegnek, amellyel a pénzügyi hatóság az adóalapot köteles csökkenteni. Mostanig ennek a törvénynek szellemében állapították meg az adóalapot a különböző pénzügyi hatóságok és ez által jelentősen csökkenthetett az e kategóriába tartozó kereskedő- és ipari cégek adóalapja.

Néhány nappal ezelőtt az aradi adóbizottság több olyan adófellebbezést tárgyalt, ame-

lyekben az adófizetők rámutattak arra, hogy az üzletükbe fektetett többszáz ezer lej tőke 15 százalékos amortizációját, tehát 40-45 ezer lejt, nem vonták le adóalapjukból, ami miatt ők kárt szenvednek. Ezek közé tartozik a város főutvonánál lévő egyik nagy üzleti vállalat tulajdonosa is, aki a múlt évben 300 ezer lejt fektetett új üzleti ingóságokba, de a pénzügyi hatóság ez összeg évi amortizációjával nem csökkentette az illető adóköteles jövedelmét. A fellebbezési tárgyaláson még a kincstár képviselője is a fellebbező álláspontjára helyezkedett, ennek ellenére a bizottság mégis elutasította az apellátát. A határozatnak az az indokolása, hogy a bucaresti-i Comisia Speciala, amely elvi jelentőségű adóügyi határozatokat hoz, ez év júniusában úgy döntött, hogy a kereskedelmi vállalatokba és üzletekbe, illetve azoknak ingóságaiába fektetett új tőke amortizációja nem vonható le az adóalapból. Ennek alapján az aradi fellebbezési bizottság a pénzügyigazgatóság adómegállapítását helybenhagyta. A határozat ellen az adózó fellebbezett a timisoarai táblához, amely legközelebb foglalkozik ezzel az érdekes jogi esettel.

= **Telekkönyvi átírások.** Curticean Jánosné eladta a Str. Sava Raicu 55. sz. 145 négyyszögöles telket 75.000 lejért Barbu Gábornak. — Curticean János és neje eladták a Str. S. Raicu 57. számú 127 négyyszögöles telket 15.000 lejért Szilágyi István és nejének. — Curticean János és neje eladták a Str. Gen. Coanda 40a számú 150 négyyszögöles telket 20.000 lejért Albu György és nejének. — Curticean János eladta a Str. Gen. Coanda 40. sz. 149 négyyszögöles telket 15.000 lejért Prégla Mihálynak. — Tolan Jakab és neje eladták a Str. Gelu 50. számú 280 négyyszögöles 3 telket 36.800 lejért Lázár Vazul és nejének. — Pecican Mária eladta a Purgly L.-né ucca 234. számú házat 15.000 lejért Milos Cheriteinek. — Sági György eladta a Határ-uti 11. számú házat 220.000 lejért Silberer Erzsébetnek. — Mészáros István eladta a Lihásdüllői 278 négyyszögöles telket 15.000 lejért Székely Vince és nejének. — Vasóczy Gabriella eladta a Rozer-düllői 176 négyyszögöles telket 5000 lejért Hügel Traugott és nejének. — Craciun Jiva eladta az Episcopie-düllői 2 kat. hold szántót 8000 lejért Pain Juliának.

= **Friss zöldséget is szabad a személyvonatokhoz csatolt vagonban szállítani.** A CFR. rendeletben közli, hogy nemcsak friss gyümölcsöt, hanem friss zöldséget is lehet a személyvonatokhoz csatolt tehervonatokban és a rapid tehervonatokban szállítani.

= **Szombaton megérkezett az állami tanítézetek tanárainak, lelkészeinek és tanítóinak júliusi fizetési kiutalása.** Jelentettük tegnap, hogy az aradi és aradmegyei tantestületek megbízottjai kérdést intéztek Avramescu Ovidiu dr. h. pénzügyigazgatóhoz: mi az oka annak, hogy júliusi fizetésük kiutalása nem érkezett meg. De szombaton reggel aztán megjött a pénzügyminiszterium kiutaló leirata, azonban a Nemzeti Bank „meghitelező értesítését” tegnap még nem kapta meg a pénzügyigazgatóság főpénztára, már pedig enélkül nem folyósítható a 4 millió 800 ezer lejt kitevő összefizetés. A belügyminiszterium fennhatósága alatt működő személyzet számára is 900 ezer lejre volna szükség, de annak még a kiutalása sem érkezett le. Valószínűleg hétfőn úgy ez, mint a Nemzeti Banknak a tanárok, tanítók, lelkészek fizetéséről szóló értesítése is itt lesz.

= **Bejeleződtek az aradi adófellebbezési tárgyalások.** Az aradi pénzügyigazgatóságon heteken át tartott adófellebbezési tárgyalások tegnap bejeleződtek és szeptember 20-án folytatódnak, de akkor már csak azokat az ügyeket veszik elő, amelyek valamilyen okból kielégítésre szorulnak, vagy elhalasztódtak.

Világkörüli utjukban

amerikai baptista-vezetők érkeztek Aradra

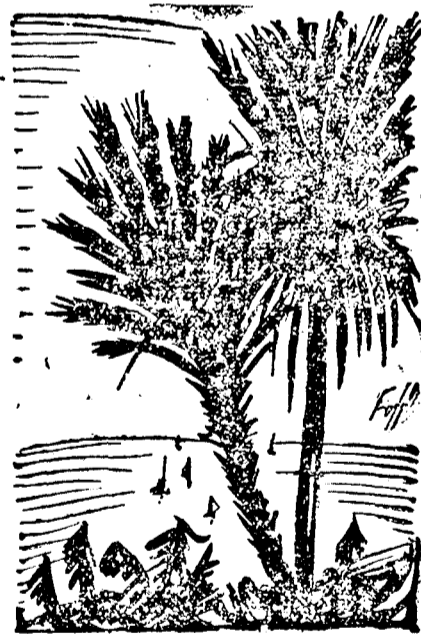
Érdekes vendégek érkeztek ma délután Aradra. A délutáni órákban az aradi Központi szálloda előtt nagyobb — főként hölgyekből álló — turista-csoport vonta magára a figyelmet. A turisták angolul beszélgettek és jókedvűen figyelték a korzó járókeit. A vendégek a Központi szállodában szálltak meg és különleges céllal jöttek Aradra, ahol — mint az ország és az európai kontinens többi részén — baptista propagandát folytatnak. A társaság tagjai, akik mind vörös bőrrel bekötött amerikai utlevelek tulajdonosai, a következők: *Julietta Edla Mather* chicagói hölgy, az ottani baptista hitközség titkárnője, *Louise M. Smith*, a Kentucky-i Fordsville város lakosa, az ottani egyházközség titkárnője, *Earl Hesler* oklahomai baptista misszionáriusnő, *Charles Edward Maddry* Chapel Hill-i professzor és felesége, *Everett Gill* Hunstville-i lakos, valamint *Cora Frances Mc. Williams* titkárnő, aki viszont az amerikai Cowgill városka lakosa.

A társaság hölgytagjai — misszionáriusnőkhöz méltón — feltűnő egyszerűséggel öltözködnek és ismertető jelük, hogy majdnem valamennyien szemüveget viselnek. Látogatásuk célját a társaságot kísérő bucaresti férfi: a romániai baptista központ kiküldöttje magyarázza meg:

— Tegnap érkezett az országba a társaság, amelynek tagjai a romániai baptisták vendégeiként járnak be az országot. Tegnap Timisoarán tartottak előadást, míg szombaton este az aradi téli színházban volt baptista gyűlés. Vasárnap Sírira rándulunk ki különvillamoson. Reggel hét órakor indulunk. A siriái hegytetőn, a régi árban baptista nagygyűlés lesz, amelyen negyven aradmegyei egyházközség képviselteti magát. A vendégek beszédet tartanak a hittestvérekhez, akiknek számára mi tolmácsoljuk az Amerikából jött testvérek üzenetét. Hétfőn Bucarestbe utazunk, majd onnan Besszarábiába visz tovább az utunk.

A délutáni órákban az amerikai vendégek érdekes kirándulást tettek: kocsikon a kekesi csigánytelepre mentek, ahol megtekintették a nemrégiben épült kis baptista templomot. Tiszteletükre kivonultak az összes környékbeli baptisták, akik megfelelő kíváncsisággal szemlélték a messziről érkezett hittestvéreket.

A társaság tagjai — mint azt utlevelük vizumgyűjteménye elárulja — nagyobb szabású körutat tettek az európai kontinensen, amennyiben Franciaországot, Angliát, Ausztriát, Csehszlovákiát, Magyarországot, Jugoszláviát, Törökországot, Egyiptomot, sőt Palesztinát is meglátogatták.

A világjáró „Resolute” hajó

egy őszi utazást tesz a nyugati Földközi tengeren.

Behajózás szeptember 3-án Nápolyban.

Utírány: Villefranche, Barcelona, Tanger, Lissabon, Vigo La Coruna, Queenstown, Cherbourg.

Az utazás szeptember 15-én végződik Hamburgban.

Használja ki az alkalmat egy utazást tenni a világjáró hajón.

Utiköltség Lei 11.550-tól

Kérsen prospektust és információt:

Künstler Utazási és Vizumirodától

ARAD, Bul. Reg. Maria 24

PILISINE kozmetika eltünteti minden szépséghibát

ARAD, Bul. Reg. Maria No. 15., szemben a Mioriita templommal.

A végzetes golyó

Visszaemlékezés Jaurès halálára

Aki Párisban jár, ne felejtse el felkeresni azt a kis kávéházat, melynek Albert Wiedert a tulajdonosa és melyet Café Croisantsnak ismernek az egész városban. A környék nem valami előkelő, maga a kávéház sem nagy, azonban világhíre tulszárnyalja a legelegánsabb párisi cafeakat. Husz esztendővel ezelőtt ebből a kávéházból indult el a világháború, anélkül, hogy akkor még valaki sejtette is volna. Emil Ludwig és még számos publicista tudná bizonyítani, hogy ha Jean Jaurès, a francia politikai élet népszerű tagja és vezére nem esik gyilkos merényletnek áldozatul; Franciaország nem kezdett volna háborút. Az a kéz, mely akkor orvul elsütötte a gyilkos ravaszt, nem csak egy kiváló ember életét oltotta ki, hanem a tömegek százezreit küldte a pusztulásba.

Monsieur Albert elzászi származású tulajdonos készségesen mutatja meg a márványtáblát, mely a nagy politikus emlékére készült és élénk színekkel eleveníti fel kérésre a husz év előtti tragédia megrázó részleteit:

— Mint ismeretes, — kezdi visszaemlékezéseit — ez a környék mindig a szerkesztőségek és a politikuskok uccája és annak idején az összes politikai nagyságok pártállásukra való tekintet nélkül az én kávéházamba jártak. Ugyancsak idejárt nagyszámú barátai Jaurès, akit mindenki ismert és lelkes hődelőinek egész tömege kísért. Azon a husz év előtti végzetes júliusi napon kissé korábban érkezett a szokottnál és azonnal észrevettem rajta, hogy valami bántja. Ekkor a nagy háború már a levegőben lógott és mikor a szokott napi sörét az asztalára állítottam komoran nézett rám és halkán csak ennyit mondott:

— Albert... A háború elkerülhetetlen...
Néhány pillanattal később több fiatalember lépett a terembe és hozzám fordulva Jaurès után érdeklődtek. En szótlanul az ablak felé intettem, ahol a nagy politikus gondolatokba mélyedve jégyeztetett; megszoktam már, hogy naponta keresik fanatikus fiatalok, hogy a közelében lehessenek. Az idegenek azonban rövid idő múlva újra elhagyták a helyiséget és azt mondták, hogy később jönnek, mert nem akarják Jaurès-t zavarni.

Pár perc múlva nagy társaság érkezett, politikusok és Páris legnagyobb nevű újságírói, akik mind a nagy pacifista vezér köré telepedtek. Ebben a pillanatban semmi dolgom nem volt, magam is hozzájuk csatlakoztam, Jaurès éppen szenvedélyes hangon a nemrégben lefolyt minisztertanácsról beszélt és néhány perccel később az egész kávéház őt hallgatta. Ekkor már tudtuk, hogy a háború elkerülhetetlen és nem lehet megakadályozni egy világégést. Epen meg akarták kezdeni a vacsorát, mikor ebben a pillanatban meglebent az egyik ablak függönye, hatalmas dörrenés hallatszott és a következő szempillantásban Jaurès végigvágódott a diványon...

Pillanatok alatt hatalmas lármá és zürzavar keletkezett és mindenki a nagy politikus körül, tolongott. En egy pincéremmel együtt az uccára rohantam és a gyilkost hamar utolértük. Vézna, rosszul táplált fiatalember volt, aki kétségbeesetten hadonászott és alig bírtuk kezéből kicsavarni a gyilkos fegyvert. Ezalatt az események hallatára óriási tömeg gyűlt össze az uccán a kávéházam körül és csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a merénylőt a tömeg dühe elől megmentenünk. A halott vezért ezalatt bent egy asztalra fektették társai, ekkor már nem élt és finom vonásaiban valami földöntúli megnyugvás rejtőzött. Néhány perccel belül megérkezett a mentőkocsi, a vizsgálat is megkezdődött, azonban már késő volt. Mikor később a mentőkocsiba emelték, az összegyűlt tömeg egy pillanatra elnémult, lekerültek a kalapok és rettenetes némaság támadt. Mindenki tudta, hogy megkezdődött a háború...

Talán csak nagyon kevesen tudnak erről a tragédiáról, azok közül, akik most itt ülnek a márványlapos asztalok körül színes abszintek mellett, vagy talán ha tudnak is róla, nem szeretnek rá emlékezni. Ki tudja? ...

Stodolni Dezső.

Trombitás-pensio BALATONLELLE.

A Balaton partján.
2400 □-öles parkkal. — Saját strand a házban. Szobák, folyó hideg-meleg vízzel, naponta 4-szeri bőséges étkezéssel főszezonban személyenként 7—9 pengőig. Elő és utószezonban személyenként 5—6 pengő.
Gyermekeknek 50% kedvezmény.
10 napi tartózkodás után 60% vasuti kedvezmény. Több személy után árkedvezmény. — Bővebbet: 424

Trombitás-pensio Balatonlelle.

CHINOPLASMIN
segít a mocsárláznak mindennemű tüneteiben és megakadályozza a visszaeséseket.

CHINOPLASMIN

Három órakor járt le a biztosítás, — két perccel három előtt agyonlőtte magát egy angol őrnagy, hogy megmentse hitelezői pénzét Az emberi korrektség meglebentő példája

Londonból jelentik: London egyik uccáján egy bérautóban holtan találták meg Charles St. John Rowlandson nyugalmazott őrnagyot. Kétségtelen, hogy az őrnagy öngyilkosságot követett el. A tragédiából

egy biztosítási öngyilkosság egészen egyedülálló esete

táru előnk.

Három kitűnő detektívet bízták meg, hogy a haláleset körülményeit felderítsék. Rowlandson őrnagy élete biztosítva volt, a biztosítás körül nem volt semmiféle visszaélés, mert az őrnagy a díjakat egészen a múlt évig pontosan fizette. A biztosítótársaságnál megvizsgálták az aktákat és akkor döbbsentek meg:

az utolsó év díjait az öngyilkosság napjának délután három órájáig kellett volna befizetni, az öngyilkosság pedig három óra előtt két perccel történt.

A rendőri akta szerint három órakor következett be a halál, de a rendőrtisztviselő jelentésében pontosan így áll: „Egy-két perccel három óra előtt!”

Az ügy fontos volt a biztosító társaságnak, mert nem kisebb összegről, mint ötvenezer fontról volt szó.

A kötvény szerint ugyanis a biztosítási összeg öngyilkosság esetén is kifizetendő.

Rowlandson őrnagy néhány évvel ezelőtt egy nagy vállalatot alapított, mely azonban nem sikerült. A részvényesek, akik a pénzt adták, elvesztették a befektetett tőkét, ugyanugy, ahogy az őrnagy is elvesztette minden pénzét. A korrekt ember azonban

nem akarta, hogy másoknak is veszteséget okozzon, ezért határozta el magát végzetes tette.

Az őrnagy mindenképp szerette az életét, elvei mégis azt parancsolták, hogy mindent megtegyen — hitelezői érdekében. Az 1500 font biztosítási díj ezen a napon volt esedékes. Az őrnagy délután három óráig kapott haladékat, de nem tudott fizetni. Röviddel a terminus lejárt

előtt meglátogatta ügyvédjét. A beszélgetés rövid volt, de izgalmas.

— Kifizette a díjat? — kérdezte az ügyvéd.

— Nem, éppen ma reggel kaptam egy levelet, hogy amennyiben délután három óráig nem fizetem ki, úgy törlik a biztosításomat.

— Beszéljen az emberekkel, talán adnak még haladékat.

— A haladékat már beszámították a határidőbe. Különb is fölösleges, — délután három órakor már halott leszek.

— Ostobaság! Ön talán részeg őrnagy ur.

— Nem, de legyen nyugodt, nem itt halok meg.

— Képtelenség! Nem hiszek Önnek.

— Tulmagasan játszottam és mindent elvesztettem. A viszontlátásra!

— Gondolja meg a dolgot! — mondta bucsuzól az ügyvéd és barátságosan megveregette az őrnagy vállát.

— Legyen nyugodt, három óráig mindent elintézek. Hány óra van most?

— Tizenegy perc múlva lesz három.

— Akkor még éppen elég időm van.

A taxisofőr, George Labrame, aki sohasem fogja ezt az utat elfelejteni, a következőképpen mondta el a történeteket:

— Menjen az Albemarle-streetre, — mondta az utas. Aztán megkérdezte tőlem, hány óra van... nyolc perc volt három óra előtt. Hirtelen előrehajolt az utas, a vállamra ütött és azt mondta:

— Ha elhalad a St. James palota előtt, nézzen az órára és pontosan jegyezze meg az időt.

A sofőr különösnek találta a dolgot, de megnyugodott, mert megszokta már az utasok különböző szeszélyeit. Megmondta az időt:

— Két perc múlva lesz három óra.

E pillanatban gyanus zajt hallott a háta mögött, de éppen egy teherautó haladt el előtte és így nem fordulhatott hátra, hogy megtudja a lövés szerű zaj okát. Megállott az Albemarle-streeten és ekkor látta, hogy az őrnagy véres fejjel fekszik a kocsipártnán. Az orvosi bizonyítványok meg egyeztek abban, hogy a lövés feltétlenül halálos volt, tehát a halál okvetlenül három óra előtt következett be. Ebben az időben a biztosítás terminusa még nem járt le. A biztosító társaság tehát kifizette a hatalmas összeget.

IDEGBETEG LETT

egy aradmegyei csendőrőrmester egy sikertelen nyomozás miatt

Tanasescu János moneasai őrmester tragédiája — Kényszerképzetek üldözték az ország egyik legjobb csendőri nyomozóját, akit szanatóriumban ápolnak — „Fel akarják robbantani a csendőrséget, a templomot és a Kaufmann-üzletet“

(Moneasa, augusztus hó.) A csendes kis aradmegyei községben mesélték el Tanasescu János moneasai csendőrőrmester tragédiáját, amely abból indult ki, hogy a csendőrtiszt nem tudta elviselni egy sikertelen nyomozás tudatát. Az ország egyik legjobb csendőri nyomozójának ismerik hivatalos helyen Tanasescu Jánost, aki aradmegyei működése alatt igyekezett is megfelelni hírnevének: a gonosztevők réme volt és nem létezett olyan bűneset, amelyet a lehető leggyorsabb idő alatt ki nem derített. Büszke volt hírnevére és ez a büszkeség lett veszte.

Az eltisztának számos ellensége élt a faluban. Talán éppen túlzott kötelességtudása szerezte számára a legtöbb ellenséget és sokat tanácskoztak azon, hogyan lehetne eltávolítani Moneasáról Tanasescu Jánost. Végül rájöttek a megoldásra. S a döntő tanácskozást követő napokon egymásután jelentettek be lopásokat a csendőrségen. Hihetetlen arányban megnőtt Moneasa bűnözési krónikája és az őrmester éjjel-nappal nyomozott, hogy a lopások tetteseit kiderítse. Ez azonban ezúttal váratlan nehézségekbe ütközött, a tolvajok a nyomokat a legfurfangosabb módon tüntették el. Tanasescut egyik meglepetés a másik után érte, hiába mozgósította csendőreit, hiába kutatott, vallasott, mintha minden ellene esküdött volna, semmiféle eredmény nem mutatkozott.

— Nem nyugszom addig, amíg meg nem találom a tetteseket — jelentette ki környezetének — meg kell találnom őket, a hírnevem függ tőle.

Elhatározta, hogy nem pihen le, amíg a nyomozása eredményre nem vezet.

Nyolc napon és nyolc éjszakán át egyfolytában dolgozott

és amikor arra a megállapításra jutott, hogy tudása és gyakorlata csődöt mondott, rendkívül elkeseredett. Nem tudta elviselni annak a tudatát, hogy őt is kudarc érheti, annyi sikerrel teli év után. Teljesen megváltozott és hamarosan azt vetíték észre rajta, hogy kényszerképzetek üldözik. Egy este felkereste a Kaufmann-családot, amely Moneasa egyetlen

fűszerüzletének tulajdonosa és titokban megsgta nekik, hogy mérénylet készül ellenük.

— Én vagyok az egyedüli, aki tudom — jelentette ki — hogy a maguk üzletét, azorki-vül a csendőrlaktanyát aláaknázták és fel akarják robbantani. De megakadályozom...

Most már nem is a lopások tetteseit kutatatta, hanem a titokzatos robbantókat és árthatlan embereket fogott el, akiket kitaggyatott és akiktől adatokat akart megtudni az összekülvökre vonatkozólag.

Egyizben két mérnököt fogott el és ez a lépése már erélyes tiltakozást váltott ki.

A faluban már hetek óta suttogták, hogy az őrmester körül valami nincs rendben és Tanasescu János ellenségei örömebe most már félelem és sajnálat vegyült: észrevették, hogy túllöttek a célon és félték attól, hogy a véletlen napfényre deríti a titokzatos lopások indítókát. A csendőrtiszt nem maradhatott sokáig Moneasán, eseteinek híre elterjedt és

felsőbb utasításra idegszanatóriumban helyezték el Tanasescu Jánost, aki az aradei dr. Rujdea-féle szanatórium lakója lett.

Moneasa más csendőrőrmestert kapott: Tanasescu ellenségei elérték céljukat. Amikor az őrmestert Oradeára vitték, a faluban ugyyszólván mindenki tudta, hogy tragédiájának okozói azok, akik állomásokat inscenáltak, hogy ezzel kompromittálják az ország egyik legjobb csendőri nyomozóját. Arra természetesen senkise számított, hogy a sikertelenség idegbeteggé teszi Tanasescu Jánost és általános részvétellel vették körül feleségét, aki egy ideig Moneasán maradt, még akkor is, amikor kinevezték férjének utódját.

Tanasescu beszállítása óta néhány hét telt el. Az ideg orvosok rendszeres kezelése csodát tett, mert az az ember, akiről hetekkel ezelőtt még azt mondták az orvosok, hogy soha többé nem veheti át szolgálatát, annyira felgyógyult, hogy nemsokára ismét folytathatja hivatását.

Az orvosok tanácsára azonban felgyógyulása után elhelyezik és családja nem engedí visszaterni Moneasára, mert attól félnék, hogy a régi környezet hatással lesz Tanasescúra és újra visszaternek a kényszerképzetek.

amelyek heteken át üldözték a szerencsétlen embert. Tanasescu János Moneasától messzefekvő helyen kap beosztást, sokszáz kilométernyire attól a helytől, ahol hiúsága és lelkiismeretessége végzetes csapást kapott. Reaktiválása érdekében már megtörténtek a szükséges lépések és az orvosok kíváncsian várják, hogyan illeszkedik be újból Tanasescu János a realis életbe és hivatásába: a bűn üldözésébe és megtorlásába...

Az ország egykor legjobb csendőri nyomozója újból harcponalba áll...

Marosi Rudolf.

Kedden feltétlenül dönt a városvezetőség az aradi színház pályázatai felett

Ursu János dr. interimárbizottsági elnök nyilatkozata

Általános érdeklődést keltett Aradváros és környékének társadalmában az a váratlan fordulat, amely az aradi magyar színiévad 1934—35. évi pályázatának lezárása pillanatában hirtelen bekövetkezett. Amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában jeleztük, a városvezetőségnek most már négy pályázó között kell döntenie mielőbb, hogy valóban eredményesen indulhasson meg az élet az aradi színház színpadán. Színházi körökben már most elevenséget jósolnak az aradi magyar színiévald kapcsolatosan, mert feltétlenül kedvező szimptóma, hogy új tökéredekeltésgek bekapcsolódására lehet számítani az eddigi pénznélküli színházi adminisztrációba. Viszont olyértelmű hírek is szárnyra keltek, mintha a városvezetőség meg kívánná hosszabbítani a színiévad pályázati határidejét, hogy ilymódon módot adjanak még olyan érdeklődők pályázatára is, akik a pénteki terminus lejártá után jelentek meg Aradon, hogy a színiévad megszervezése érdekében folytatásnak tárgyalásokat.

A hírekkel kapcsolatosan az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Ursu János dr. városi interimár-bizottsági elnököt, akihez kérdést intéztünk a városvezetőség tényleges

8 olcsó nap Szovátán

augusztus 28-tól szeptember 5-ig

L. 1 1210.—

Elsőrendű lakás, kitűnő ellátás, zene és gyógydíjak, borraivalók a vonattól való beszállítás, a szállodából a vasúthoz való kiszállítás, kirándulások, szórakozások, tánc, stb.

Csak Europa-szelvényfüzetekkel!
Idejekorán való jelentkezések:

Sándor (Europa) hivatalos menetjegyirodában Bulv. Reg. Maria 10.

a megyei prefekturával szemben.
CONSUM tagok készpénzárón 6 havi részletre vehetnek részt.

álláspontjára vonatkozólag. Ursu dr. olvasóink számára a következő kijelentéseket tette:

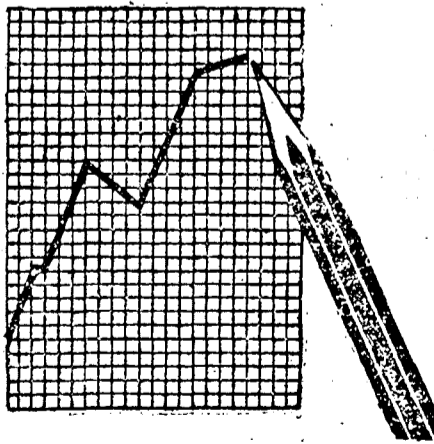
— A városvezetőség tisztában van azzal, hogy az a pályázó, akinek a színház évadberletét kiadjuk, még derekas szervezőmunkát kell, hogy teljesítsen, amíg ténylegesen is megnyithatja a színházat. Egyik-másik pályázatban terminusok is szerepelnek erre vonatkozólag. A városvezetőség mindenképpen dűllőre fogja juttatni a pályázat ügyét és mi, a magunk részéről már a kedd délelőtti interimár-bizottsági ülés tárgysorozatára vesszük fel a beérkezett ajánlatok elbírálását. Nem lehet tehát hitelt adni semmiféle másértelmű hireszteléseknek: a városvezetőség a maga részéről mielőbb meghozza döntését, a pályázatot meg nem hosszabbítja, hogy ilymódon könnyítse meg a színiévad megindulását Aradon.

Kettős gyilkossággal fenyegetőzött egy zsaroló orvostanhallgató

Bucurestiből jelentik: Feltűnő keltő zsarolási kísérletet leplezett le a doftanai rendőrség. Az elmúlt napokban az összeküvés miatt letartóztatott és jelenleg a doftanai fegyházban lévő Baciu felesége fenyegető levelet kapott Doftanából. A névtelen levélíró arról értesítette, hogy abban az esetben, ha 15 ezer lejt egy megnevezett napon a fegyházépület közelében lévő hid alá nem helyez, úgy megölik, úgy őt, mint a fegyházban lévő férjét. Az asszony a rendőrséghez fordult, amely azt tanácsolta az asszonynak, tegyen eleget a névtelen levélíró követelésének. Átadtak Baciuénak tizenöt darab megjelölt ezerlejt, amelyet borítékba helyezve, a hid alatt, az egyik pillér mellé tett. Rendőrök szállták meg a környéket, szőnyegárusok álrühájában. Sikertült is a tetteseket elfogni a doftanai állomásfőnök két leánya személyében: Jonecu Mária orvostanhallgató és huga, Felicia voltak a névtelen zsaroló, akik tördelmesen beismerték tettüket.

reklámélet

feljavitja az ön üzleti forgalmát mert ötleteket ad, segít, informál

szerkesztő: Balogh Sándor

évi 530 lei előfizetésért díjtalanul megkapja: naményi-dr. herman-nádai „a reklám” című szakkönyvét, 300 oldal terjedelmű, 60 műmelléklettel, bolti ára 720 lei.

küldőhivatal: Budapest, Bálvány ucca 12. szám

Rádió műsor

— Romániai időszámitás. —

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 19.

Bucuresti, 11.45: Egyházi zene, 12: Rádiózenekar, 13: Lemezek, 13.45: Botes Titi énekel, 14.40: Könnyű lemezek, 19.05: A Tauster-Seidmann-jazz tánczenéje, 21.15: Rádiózenekar, 22.10: Rádiózenekar, román hangverseny, 23.30: Zene a Lido-fürdőből. — Budapest I. 10.15: hírek, 11—11.55: Református istentisztelet 12—12.15: Róm. kath. istentisztelet, 13.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben: „Rádió-krónika,” Elmondja Papp Jenő, 16.45: Bertha István szalonzenekara, 17.30: „Az Alföld 400 évvel ezelőtt”, Hankó Béla dr. debreceni egyetemi tanár előadása, 18: Közvetítés a magyar-olasz országok közötti atletikai mérkőzésekről, 19.15: Terescsényi György elbeszélése, 19.45: Előadást, 20.40: „Látogatásom Madáchnál,” Mohácsi Jenő dr. előadása, 21.15: Németh Mária hangversenye, 22.20: Hírek, sporteredmények, 23.50: Cigányzenekar. — Bécs, 11: Lemezek, 12.20: Lemezek, 13.30: Rádiózenekar, 16.30: Schumann Zongoragyűjtemény, 17.30: Az állatalanok zenekara, 21.05: A rádió hangversenye a Burg kertjéből, 23: Rádiózenekar, 0.40—2: Lemezek. — Belgrád, 13.15: Leoncavallo: Bajazzók, opera-lemezek, 18: Énekkarok, 19: Lemezek, 19.30: Népzene, 21: Popovics Bladeta áriaestje, 21.40: Lemezek, 23.20: Tánclemezek, 23.50: Vendéglői zene, 0.30—1: Tánclemezek, — Deutschlandsender, 7.15: Kikötőzene Hamburgból, 19.20: A menyasszony-rablás, játék egy régi bajor népszokásról dalokkal, 20: kis rádiózenekar, 21: A kölni rádió vidám zeneestje a berlini rádiókiállításról, 23—24: Hírek, Utána szórakoztató zene, közben választási eredmények, — Königsberg, 15.50: Mazuria népdalaiban, előadás lemezekkel, 17: Operai zenekar, 19.20: Heuer Gerada szoprán műdalokat énekel, 20.10: A Königsbergi vonósnégyes Beethoven III. négyesét játsza, — Leipzig, 7.15: Kikötői zene, 13: Tézene, 13: A drezdai filharmonikusok szórakoztató zenéje, 15.55: Schubert-dalok kamaraelőadásban, 18.55: Rádiózenekar, 21: Köln estje a berlini rádiókiállításból. — Milano, 18.15: Vegyes zene, 20.40: Lemezek, 21.30: Háromfelvonásos vigiáték, Utána: tánczene, — Pozsony 11.20: Lemez, 12: Pöstyéni fürdőzenekar, 21.45: A Temészetbarátok mandolinzenekara, 22.20: Hennequin: Bűnös és szerelmeiből, egyfelv. vigiáték, 23.20: Magyar hírek külföldre, — Strassburg, 22—1: Verdi: Rigoletto, opera Vichyből, A herceget Lauri Vclpi énekl. — Varsó, 13.10: Szimfonikus hangverseny, 18.10: Konatkowska zongoraművész és Bender basszus-énekes hangversenye, 19.15: Jazz-lemezek, 20.15: Könnyű zene, 23.30: Lemezek, 0.05: Tánczene.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 20.

Bucuresti, 13: Lemezek, 14.40: Könnyű lemezek, 19.05: Rádiózenekar, 20.15: Rádiózenekar, 21.15: „A zene barátai” vonósnégyes játéka, 22: Manolescu J. énekel, 23.30: Alexandrescu Nina hegedül, 23.30: Zene, — Budapest I, 9: Szent István-napi ünnepi körmenet közvetítése, 10: Egyházi zene és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból, 13.30: Örsgváltás közvetítése a Várból, A zeneszámokat az 1. honvédszállás zenekara adja elő, 14.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar, 16: „A Szent Jobb, 16.40: Wekerletelepi Dalkör, 19.30: „A pálosok itthon,” 18: Bura Sándor és cigányzenekara, 19: „Tűzijáték,” (A magyar kedély szikrázása) Möricz Zsigmond előadása, 19.30: Hód-Tempis Erzsébet énekel, zongorán kíséri Galánty Lajos, 20.10: Szimfoniadala a Studióból, „István király,” Tragédia 3 felvonásban, 22.10: Hírek, sporteredmények, 22.40: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara, 24: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál, Lipóczy József énekel. — Bécs, 12.30: Lemezek, 13: Lemezek, 14.30: Lemezek, 18.05: Nowak Gréte zongorázik, 19: Klasszikus lemezek, 21: Gruber Lajos zeneszerző művel, 22: Szent István-nap Budapesten, hangtudósítás, 23.45: Mihatsch Frigyes orgonajátéka, 0.45—2: Művészlemezek, — Belgrád, 19: Népdallemezek, 19.30: Beethoven: f-moll szonáta Sztój-

A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI

VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására

VICHY GRANDE GRILLE májbetegségeknél és epebántalmaknál

VICHY HOPITAL gyomor- és bélbántalmak esetében

Vezérképviselő: Philippe Finkelstein, Bucuresti, Strada Câmpineanu 20.

kov György előadásában, 20.30: Rádiózenekar, 21.30: Puccini: Pillangókisasszony, opera lemezek, — Breslau, 14: Mesterdalok lemezek, 14.45: Tánc-, film- és operettlemezek, 15.25: Lemezek, 17: Hangverseny a berlini rádiókiállításról, 20.20: Hansen Elinor szoprán dalestje, — Deutschlandsender, 13: A kölni kis rádiózenekar a berlini rádiókiállításból, 14: Német táncok és dalok lemezek, 18: Virtuóz hegedűművek lemezek, 20: Isten áldja a tisztas ipart, dalos egybeállítás régi céhszokásokból, — Königsberg, 14.05—15: Uj lemezek, 15—16: A kis rádiózenekar német szerzők szórakoztató zenéjét adja a berlini rádiókiállításról, 20.20: Az operai zenekar és Brummer Irma a't hangversenye, — Leipzig, 7: Torna, Az aacheni fürdőzenekar játéka, 13.30: A kölni rádió hangversenye a berlini rádiókiállításból, 15.15: A zoppoti erdei opera, 19.20: Utközben, vidám játékok, — Milano, 18.10: Tánczene a torinói Pagodából, 21: Lemezek, 21.45: Reklámhangverseny, 23: Kamarazene, Corelli—Kreiser két dar zongorára, hegedűre és csellóra, Haydn: D-moll vonósnégyes, Utána lemezek, — Varsó, 13.10: Tánczene, 14: Lemezek, 17: Vidám zene, 17.45: Könnyű lemezek, 18.15: Kamarazene, 20.40: Katonaindulók lemezek, 21.12: Könnyű zene vibráfonszóval, 22.12: Szimfonikus zenekar, 23.15: Tánczene.

KEDD, AUGUSZTUS 21.

Bucuresti, 13: Lemezek, 14.40: Könnyű lemezek, 19.05: Sibiceanu-zenekar, 21.15: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye, 23.30: Könnyű lemezek, — Budapest I, 7.45: Torna, utána hanglemezek, 11: „Tehetség a falu népe között,” 11.40: „Az édesanya a költészetben,” 13: „Lélek harangszó,” 12.05: Dárdos Edit zongorázik, Csilly Livia énekel (zongorakísérettel), 14.30: Az államrendőrség fuvósnégyese, 17: Asszonyok tanácsadója, 18: Kertész Lajos énekel, zongorán kíséri Kain Kató, 18.40: „Két évszázad tűzveszei,” Lovik Károly előadása, 19.10: Budapesti Koncert Szalonzenekar, 20.15: „Milyenek voltak az avarok,” 20.45: Budapesti Hangverseny Zenekar, 22: Hírek, 22.20: Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel, 23.15: Időjárásjelentés, 23.20: Zsámboki Miklós gondolkázik, 24: Az amerikai National Broadcasting Co. kérésére Amerikának közvetített Szent István-napi műsor viaszfelvételei, 0.30: Nógrády Guidó jazz-zene, karának műsora, — Bécs, 12.30: Lemezek, 13: Rádiózenekar, 17.15: A heiligenkreuzi énekkar, 17.40: Siedek Lissy hegedül, 18.40: Spanyol lemezek, 20.20: Wacek fuvósnégyes, 22: A szimfonikusok lengyel hangversenye, 23.50: Bécsi kamarazenekar 1—2: Lemezek, — Belgrád, 19.30: Schmatova énekesnő dalestje, 20.10: Népdallemezek, 20.30: Haydn: Négyes, 21.20: Jankovics Sztajone énekel, 21.50: Hanglejáték, 22.30: Rádiózenekar, 23.15: Petrovics Dragi népdalokat énekel (zenekarral), 23.45—0.30: Tánclemezek, — Königsberg, 13.05—15.30: Kedveit lemezek, 16.20: Népdalok lanttal, 17.05: Szórakoztató zene, 20.30: Riebensahm zongoraművész, — Leipzig, 7: Torna, Könnyű zene, 13: A rádiózenekar szórakoztató játéka, 14.10: Német operák lemezei, 17: Rádiózenekar, 19.20: Mandolin-est, 20: Lange: A derék férfi magára csak utóljára gondol, légvédelmi hangjáték, 21.10: Szórakoztató és tánczene balalajka- és énekszóval, — Milano, 18: Lemezek, 18.10: Doreno-zenekar, 21: Lemezek, 21.45: Mascagni: Si, háromfelv. opera, Opera után tánczene.

— Palermo, 21.45: Fictow: Márta, négyfelv. opera, — Pozsony, 11.25: Magyar hírek, 13.15: Lemez, 14.40: német és magyar hírek, 18.40: Lemezek, 19: Lemezek, 19.15: Magyar műsor, Madách Imre méltatása, Jelentek az Ember tragédiájából, Antal Sándor; Madách és magyar kulturánk, 23.45—24: Magyar hírek, — Róma, 18.10: Vegyes zene Milánóból, 21.10: Lemezek, 21.45: Schubert: Pisztráng-ötös, Utána Senes Mária délamerikai dalokat énekel, 23: Tánczene.

Orvosi tanács!

Ne legénykedj „**OLLA**” nélkül, ne végy utánzatokat!

„OLLA” GUM..?

KÖNYVEK

Az idei Mikszáth-díj nyertese, Óriási feltűnést keltett az idei Mikszáth-pályázat eredménye: A regénydíjat a tüneményes tehetségű Gergely Márta nyerte el „Salakmosó” című regényével. Ez a regény a fiatalok könyve. A könyv hőse, a Salakmosó vidéki fiatalember, ragyogó szemű, pompás emberpéldány, a szépségre és az öröme való törekvés maga: gúnyos, kedves, szelid és fenyegető. Csodálatosan bájos munka, a fiatal lélek finomságainak izgalmas tükrözője. Különös reális világítás sugárzik a könyv minden során. A Salakmosó forrón és fiatalon írt regény, amiről máris számos cikkben számolt be a sajtó. A könyv pedig beérkezett az irodalom legkiválóbbjai közé. 270 oldal, szép kiállításban. Pantheon-kiadásban, fűzve 96 lej, vászonkötésben 132 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj, Kérje az újdonságok jegyzékét.

Szép, új világ. Huxley, a legnépszerűbb angol író humorral és kalandossággal bőven fűszerezett remek új regényében legérdekesebb és legizgalmasabb munkáját alkotta. A „Szép, új világ” utópia, amikor az emberek már nem születnek, hanem külön gyártják a munkást, a katonát, a tudóst, a művészt és a vezetőket. Mindenki elégedett, szívesen végzi feladatát. Csak néhány rosszul sikerült gyártmány, javíthatatlan romantikus nincs megelégedve; fellázad a rend ellen és elbukik. A „Jó könyvek” sorozatának 9-ik kötete. (1. Lewis: Szegény leány pénzt keres, 2. Carlisle: Vér a véremléből, 3—4 Feuchtwanger: Zsidó háború, 5. Trauven: Aranyásók, 6. Roesmann: Fischbein éni akar, 7. Treiker: A hegyek hőse, 8. Ostensz: Előjáték a szerelemhez). Egyenként 250—350 oldal, fűzve 27, finom papíron, vászonkötésben 57 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál; Cluj, Kérje a Pantheon-újdonságok jegyzékét.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Mérnök

volt gyárigazgató gyári vagy kereskedelmi alkalmazást esetleg tökével társulást keres. Ajánlatokat „Komoly” jelíggel Lóbl hírlapjába kér. 8868

Bucurestibe

közel napokban induló és visszajövő autó vagy camion, amely egy személyt magával vinne és hozna, címét közölje az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalban „Autós” jelíggel. 8358

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelo otthon! Polgári árak!

Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Egy kis Wertheim kassza

Jó állapotban megvételre kerestetik Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérjük leadni.

Autógummik minden méretben gyári árakon **szerezhetők be** Kálmán A. Részvénytársaságnál Arad

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szög csupán **2 lei.** szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

EGY ASSZONY aki mer! jelgére levél van az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában. 3367

NEGYVENES oszloos özvegy uriaszony állásban, keresi ötvenes független uriember érdek nélküli barátságát. Választ „Most vagy soha” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérék. 3372

HÁZASSÁG.

NŐSÜLNÉK harmincegyedik évében hozományommal hozzáállító tömegjelenségű hölgygel. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3375

ALKALMAZÁS.

Szegecsgyár (Nietonfabrik) keres munkavezetőt. Kimerítő ajánlatok Carol Schuller hirdetőirodájába, Bucuresti, Str. Carada 2. „Mester” jelgére küldendők. 106

INTELLIGENS fiatal kiszolgáló leány felvétetik. Cim a kiadóban.

IRODISTANO gyakorlattal, román és német nyelvtudással, küldje ajánlatát „Ügyes” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 3366

GAZDASSZONYT keresek teljes háztartási jártassággal szept. 1-től. Bul. Reg. Ferd. 12. Háztulajdonos, földszint. 3373

FIATAL leány h. vezetőnőnek (esetleg anyahelyettesnek) elmenne magános uriemberhez vidékre. „Szöke” jelgére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. 3379

Középiskolai tanuló (nő) nevelő oktatással kapcsolatos ur. ellátással áll. gimnáziumi tanár családjánál felvétetik. Német társalgási nyelv. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

SUCHE für solort eine perfect deutsch und rumänisch sprechende Erziehlerin zu einem fünf und achtjährigen Buben. Bitte offerte per Ulmann István, Oradea, Piața Mihai Viteazul 11/a. 3319

MEGBIZHATO, RENDSZERETŐ BEJÁRÓ azonnalra keresek. Jelentkezni d. u. 1-3 között dr. Kerekesnél lehet. 3330

LAKÁS.

KIADÓ 1-2 személy részére különbejárati butorozott szoba fürdőszobával esetleg teljes ellátással. Bul. Carol 81. I. em 3250

Háromszobás, hallos, modern uccai lakás és egy üzlethelyiség kiadó. Cim Str. Eminescu No. 10. 3332

BUTOROZOTT szoba főterem, fürdőszoba használatra, esetleg teljes ellátással. kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3342

Háromszobás, alkovos, modern komfortos lakás, nagyon olcsón kiadó. Str. Romanului 18., II. em. 408

MODERN garzonlakás fürdőszobával, 2 szoba, előszoba, konyha, WC. Jelgére kiadó v. Földes-palota; I. em 3353

ORVOSNAK, ügyvédnek alkalmas emeleti 4 szobás urilakás november 1-re kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 41. 3352

ELEGÁNSAN butorozott, teljesen különálló kétszobás, fürdőszobás lakás belváros szívében két személy részére esetleg teljes ellátással szeptember 1-re kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3377

MODERN kétszobás erkélyes lakás kiadó november esetleg október 1-re. Str. Marasesti 96. 3378

Kétszobás

komfortos lakást keres október hó 1-re belterületen lehetőleg Piața Catedraleihez közel fiatal házaspár. Kertes, udvarban lévő előnyben. Ajánlatok „Előrefizet” jelgére az Aradi Közlöny fiókiadóhivatala címére kéretnek. 3335

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó Ford, csukott, 2 ajtós, elsőrendű állapotban: Str. Spiru Gheorghe 14. 3324

KERESTETIK vasrögtörőhengert jó állapotban, alkalmi vételre. Cim: Jud. Timis-Torontal, Mánatur gazdasági felügyelet. 3279

RÖVID bécsi zongora, olcsón eladó. Parfumeria Clara, Str. Brancovici 2. 3339

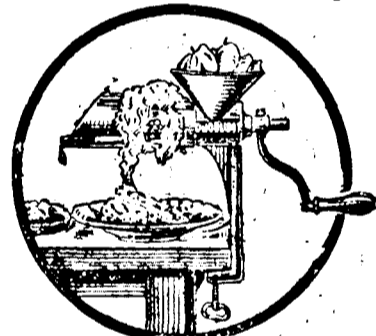
ÜZLETBERENDEZÉS, állvány, üveg-szekrény, pénztár, 2 pult eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3348

MODERN új ebédlő és francia háló, olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3357

EGY alig használt modern, komplett ebédlő, jutányosan eladó. Cim Str. Moise Nicoara 9-11. I. em. 3370

Legutolsó divatu díó ebédlő jutányosan eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Paradicsom és gyümölcs befőzéshez használjon

QUODLIBETET

Mindenévben 2 szitáttakarít meg (örizkedjen a stány hamisítványoktól.) 410

ÜZLETEK.

BERAKTAROZHATO és előlegeket is felvehető mindennemű ingóságokra csekély díjazás mellett. Str. Moise Nicoara 9-11. 3298

VIDEKI nagyközségben, erős piacokkal, nagyforgalmu üzlethelyiség berendezéssel, lakással, jutányosan kiadó. Érdeklődni a kiadóban. 3371

INGATLAN.

ELADÓ TELEK Bul. Carol-on Virág Kálmán építésznel, Bul. Carol 5. 3899

TEIUSON eladó 400.000 leiért műmalom két lakóházzal, nagy udvarral és kerttel. Cim: Boja Mihailă, Teius, Piața Granicerilor 10. 3365

STR. DUMBRAVA ROSIE 1. számú ház szabadkézből eladó. Dusan, a Neptunfürdőnél érdeklődni. 3364

Egy 5 holdas

jókarban levő, jóltermő HEGYALJAI SZŐLLŐ felszerelt lakóházzal és pincével együtt eladó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3240

HATSCHÉK

Ingatlanforgalmi irodája Str. Eminescu 2. szám. I. emelet (Lakás ugyanott.)

ELADÓ OLCSÓ INGATLANOK:

1. Központban kétemeletes, 12 bérelménnyel, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal, nagy telekkel, körülb 140 ezer hozam, 1.400.000.

2. Eminescu-ucca táján emeletes, 12 fürdőszobás lakással, körülb. 140.000 hozam, 1.300.000

3. Főterre nyíló forgalmas uccában üzletes ház több lakással, értékes nagy telekkel, 525.000

4. Központban kétemeletes, 8 bérelménnyel, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1.550.000

5. Szerb palota táján 7 lakásos, jókarban, esslingeni redőnyök, alapincézve, vízvezeték, 520.000

6. Szerb palota szomszédságában két uccára nyíló, 7 bérelménnyel, (3, 2 és 1 szobásak) vízvezeték, 420.000

7. Üzletvezetőséghez közel magasföld szintes, jókarban, 6 lakásos, részben fürdőszobás, jó hozam, 350.000

8. Seleus, aradmegyei községben fényes megélhetést biztosító, 150 éve fennálló, üzletes ház vegyeskereskedéssel, korcsmával, 3 szobás lakással, gazdasági épületekkel, pincékkel, 1 hold gyümölcsös, alkalmi árban. Esetleg aradi, jó karban levő, több lakásos házzal elcserelehető.

9. Rendőrséghez közel adómentes, 4 szobás, fürdőszobás, 1x2 szobás, vízvezeték, shone, 320.000

10. Catedralei-tér táján adómentes sa rokház, 7 lakással, 250.000

11. Arad határában kb. 24 kat hold szántó tanyával, istállóval, 320.000

12. Ioan Kalvin-ucca közelében magasföldszintes, modern, 4 szobás, parkettás, elő-, fürdőszobás, városi víz, esslingeni redőnyök, alapincézve és 35x4 m-es új, raktárépülettel, mely könnyen lakásokká átalakítható, 550.000

13. Calea Saguna táján 4 szobás villa, verandával, scuterrain lakással, istállóval, nagy parkkal, 300.000

14. Catedralei-tér táján jókarban, 3 szobás, nyitott folyosó, pince, tágas udvar, 2 uccai bejárattal (vízvezeték beköthető) 160.000

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak 50.000-400 minden árban, továbbá telkek, földek, szőlők, stb. eladására vannak megbízásaim

OKTATÁS

Gimnáziumi tanár, nő,

perfect román, vállalja magántanulók oktatását, előkészít pótvizsgára, felvételre, legbiztosabb módszerrel, ugyanintén gyorsírást jutányos díjazás mellett. Zongoraoktatást is vállal. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KERESEK IV. liceumista leányom mellé szerényigényű korepetálót. Angol és német nyelv kötelező. Cim az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában. 3341

INTERNATUL IZR. DE BAIEȚI. Zeidő fiuinternátus Arad bennlakó és bejáró tanulók részére. Biztos siker. Kitűnő ellátás. Piața Avram Iancu 17. 3960

OVODA

román, német, francia tananyelvi külföldi mintára berendezve, szeptember elején megnyílik Wolf Boriska közreműködésével. 3358

Beiratkozni Friedmann Imréné, Ortutay-pal.

ELLÁTÁS.

Diákfiu teljes ellátást kaphat uri családnál, gondos felügyelés mellett. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3862

Gondos nevelés- és ellátásban részesül 10-12 éves leányka liceum közelében lakó uricsaládnál. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3876

KÜLÖNFÉLÉK.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet. Bul. Reg. Maria 13.

Úrés vas- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ne vigye drága pénzt külföldre

rossz füzőért, holott itthon elsőrangú sikkes szabást, gyönyörű munkát kaphat jótállás mellett, egy princess-füző, melltartó, csipő-zoritókban, mint orvosi rendelésre a leg súlyosabb esetekben is szükséges, egészségi haskötőkben versenyképes árért. Próbakollekcióm minden megrendelési kényszer nélkül a Hölgyek rendelkezésére áll. M. Ecsedi Teréz, Str. Eminescu 31

Haasz-iroda

Alapítva 1919. évben

Arad, Str. Eminescu 20-22.
Olcsó ingatlanajánlatok.

Színházhoz egészen közel magasföldszintes ház 3 parkettás szobás, fürdőszobás, 2x2 szobás és 2 kisebb lakással, cserépkályhával, 450.000.

Bulev. Carolon 20 évig adómentes emeletesház 4 modern lakással, 1 millió 250.000

Str. Marasesti táján 4 drb. adómentes villa 170-220-260-300 000

Belváros aszfaltozott uccájában 7 lakásos ház 2200 lei havi jövedelemmel, 135 000.

Fehér Kereszt közelében masszív földszintes ház 12 bérelménnyel, 330 négyszögletes telekkel — telekértékben — 530.000.

Belváros centrumában teljesen jókarban levő bérház 10 bérelménnyel, 230 ezer lei jövedelemmel, 1 és fél millió.

Ugyanott kétemeletes ház 10 lakással — részben parkettás, fürdőszobás — értékes nagy telekkel, 1.400.000

Városháza közelében szép emeletes ház 4x3 szobás, fürdőszobás és 1x2 szobás, fürdőszobás lakással, — részben parkettás, cserépkályhával — 1.150.000

Kulturpalota mellett masszív ház 5 drb. parkettás, fürdőszobás lakással, 1 és fél millió.

Szerb palota közelében adómentes villa, 1x4, 1x3 szobás, parkettás, 4x2 szobás lakással, cserépkályhával, 800 négyszögletes területtel, nagyobb banktelherrel, 550.000

Nagy emeletes bérház 48 lakóval, 1.400 000.

Rendőrprefektúra közelében adómentes magasföldszintes, 1x4 szobás, fürdőszobás és 1x2 szobás lakással, parkirozott udvarral, nagyobb bankkölcsönnel, 475 000.

Ugyanott szép, masszív földszintes ház 12 bérelménnyel — részben parkettás, fürdőszobás — nagy bérjövdelemmel, 680.000

Zsidó főiskola közelében adómentes ház 2 szobás lakással, gazdasági udvarral, kerttel — 500 000

Belváros értékes uccájában masszív földszintes ház 4 szobás, fürdőszobás lakással, virágos udvarral, nagy gyümölcsösökkel, 310 000

Seminárium közelében két uccára nyíló ház 10 lakással, vízzel, 12 százalékos jövedelemmel, 400 000

Ezenkívül magán-, bér- és üzletházak 100.000 leitől eladók.

Pénzkölcsönök, kölcsönök mellett folyósítatok

FIGYELEM! Bőrgarnitúrák 5000 lejtől, cseresznye ebédlő, uriszoba, fehér konyha 1800 lei, Singer varrógépek, fehér előszoba fal 500 lejtől, csillárok 1200, fall órák, márkás zongorák és hegedűk, hálószobák 8500-tól, szőnyegek, 6 és 12 személyes ezüst, írógép, schöberli fotel, vitrinek, konyhaszekrények, Meidinger-kályhák stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt táliszoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13., Dácia mellett.

Építkezést

Átalakítást

Javítást

olcsón vállal:

Virág Kálmán

építész

3847

Arad, Bul. Carol No. 5.